

Sklepi organov samoupravljanja

DS podjetja

SKLEPI

XII. zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo dne 18. avgusta 1967 v Ljubljani

1. Sklepi prejšnjega zasedanja so bili izvršeni oziroma se bodo obravnavali pod posameznimi točkami dnevnega reda tega zasedanja.

2. Poročilo overovatelja zapisnika se vzame na znanje.

3. Potrdi se poročilo predsednika upravnega odbora.

4. Sprejme se periodični obračun in analiza poslovanja ter pregled režije za I. polletje 1967.

5. Sprejme se pregled izobraževanja kadrov in porabe finančnih sredstev za obdobje 1961 do 1967 (prvo polletje). Delavski svet ugotavlja, da so bila znatna sredstva vložena v vzgojo kadrov, medtem pa rezultati niso dosegli zaželenih uspehov. Glede na pomanjkljivo evidenco o kadrih v podjetju je treba nujno takoj vpeljati centralno evidenco vseh kadrov po sodobni metodi. Pri razporejanju novih kadrov je treba stalno spremljati uspehe posameznikov pri delu, zlasti v začetni dobi. Več je treba nuditi možnosti za napredovanje mladih kadrov glede na njihove sposobnosti.

Na podlagi ugotovitev analize izobraževanja naj kadrovska služba s sodelovanjem tehničnih kadrov poslovnih enot vse probleme kadrovanja še bolj prouči in sestavi perspektivni plan kadrovanja in v njega vključi tudi program dolžnosti dela kadrovske službe na centrali. Celotni pregled bo DSP ponovno obravnaval.

6. Ustanovi se novo delovno mesto tehničnega kontrolorja v okviru tehnične službe pri centrali z dolžnostmi, ki jih narekuje 64. člen temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov. Pogoji za zasedbo delovnega mesta so: visoka šola s specialnim znanjem predpisov, standardov in gradbene zakonodaje ter 8 let prakse v gradbeni operativi.

7. Kot delegata za volitve predstavnikov v Skupščino gospodarske zbornice SR Slovenije in članov ustreznega sveta imenuje delavski svet podjetja tov. ing. Sašo Skulja.

8. Posojilo za individualno stanovanjsko gradnjo v znesku 5000 N din, ki je bilo dodeljeno tov. Ivanu Otiču, se dodeli tov. Avgustu Fekonja, oba iz Maribora. Pogoji posojila ostanejo isti kot so bili določeni s sklepom delavskega sveta podjetja pod tč. 5 dne 8. VI. 1967.

9. Poročilo o črpanju sklada skupne porabe podjetja se vzame na znanje. O neizkoriščenem delu bo delavski svet razpravljal po zaključnem računu za leto 1967.

Overovatelja:

Ing. Saša Skulj, 1. r. Predsednik DSP;

Mitja Smole, 1. r. Franc Vovk

UO podjetja

SKLEPI

III. seje upravnega odbora podjetja, ki je bila dne 17. avgusta 1967 v Ljubljani

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni.

2. Po obravnavi poročila o periodičnem obračunu za I. polletje 1967, analizi poslovanja in analizi režije za I. polletje sklene upravni odbor podjetja predlagati delavskemu svetu, da sprejme periodični obračun za I. polletje 1967.

3. Upravni odbor podjetja sprejme na znanje poročilo centralne inventurne komisije o gibanju zaloga materiala ter priporoči strokovnim službam, da določijo koeficient obračanja zaloga za posamezne osnovne materiale.

4. Zaradi hitrejšega obračanja obratnih sredstev, angažiranih pri gradnji objektov za trg. in objektov, ki se gradijo s kreditiranjem, sklene upravni odbor podjetja, da se neizpolnjevanje rokov graditve sankcionira, ker nastajajo zaradi tega višji stroški za obresti od najetih kreditov. Komisija v sestavi tovaršev: ing. Jože Uršič, ing. Alfred Peteln, ing. Janez Gričar in Franc Vovk naj izdela do prihodnje seje upravnega odbora

predlog o načinu medsebojnega obračunavanja več stroškov, ki nastanejo zaradi neizpolnitve rokov graditve prej omenjenih objektov.

5. Zavrne se vloga tov. Marka Spoljara, KV mizarja pri obratu gradbenih polizdelkov za odškodnino zaradi poškodbe pri delu, ki je nastala dne 22. VI. 1966, ker niso izpolnjeni pogoji pravilnika podjetja »Gradis« o izplačilu odškodnine zaradi poškodbe pri delu (4. in 5. člen, 3 odstavek cit. pravilnika).

Predsednik UO podjetja:

Ing. Borut Maister

DS Maribor

SKLEPI

sprejeti na X. rednem zasedanju DS Gradis GV Maribor, dne 26. VII. 1967

1. Sklepi, sprejeti na prejšnji seji, so bili izvršeni, razen sklepa, da se nabavi moped za potrebe kurirskih poslov, za katerega nabavo je potrebno soglasje DSP.

2. Poročilo predsednika UO o delu UO se vzame na znanje in potrdi.

3. V zvezi predlogov, ki jih je sprejel pri obravnavanju prošelj UO na svoji seji, je sprejel DS naslednje sklepe:

a) Avgustu Fekonji se odobri se nadaljnjih 5000 N din posojila za gradnjo individualne stanovanjske hiše;

b) delavcem, ki delajo na gradbišču Konusa v Lenartu, se odobri povečani terenski dodatek in to v enaki višini, kot ga dobivajo delavci v Slov. Bistrici in Ptujju;

c) mesečni izračun po ekonomskih enotah se naj izdela na podlagi 70 % od povprečka celotnega uspeha PE, 30 % pa iz dejanskega finančnega uspeha, ki ga je doseglo gradbišče;

č) prošnji hišnega sveta ob Korčetovi ulici 10 in 12 se ugotovi v smislu predloga UO.

4. Poročilo šefa GV se vzame na znanje. Iz istega je bilo ugotoviti, da je naša poslovna enota z deli dokaj močno angažirana in da so tudi uspehi dokaj dobri. V bližnji perspektivi je pričakovati nova dela, ki bodo terjala ogromno truda, kajti vsa nova dela, kakor tudi tista, ki so že v gradnji, morajo biti dokončana do konca tega leta.

Brez discipline in brez stoodstotne angažiranosti slehernega delavca ne bomo mogli izvršiti pogodbenih obveznosti, zato pozivamo vse delavce in samoupravne organe, da v korist afirmacije našega delovnega kolektiva in našega podjetja zastavimo vse sile za čim uspešnejšo realizacijo naših načrtov.

5. Poročilo o polletni bilanci, ki ga je podal šef komerciale tov. Lado Janžekovič, je bilo soglasno sprejeto. Iz poročila lahko ugotovimo, da je naša poslovna enota dosegla dokaj uspešen finančni uspeh, ki pa ni, če imamo v vidu vsa gradbišča, povsod zadovoljiv. Res, da gre v gotovih primerih za objektivne težave, kakor tudi na račun slabih pogojev, pod katerimi so bila prevzeta določena dela. Kljub temu pa moramo žal ugotoviti, da so določena gradbišča dosegla slabe finančne rezultate ali zaradi slabe organizacije in priprave dela, oziroma zaradi manjše angažiranosti določenih delavcev na gradbišču.

6. Iz pregleda izvršitve polletnega plana se je ugotovilo, da so pokazatelji dokaj ugodni, da je plan izvršen, da je bilo za večjo realizacijo izvršenih manjše število ur, tako da lahko kolikor bomo tudi v naprej izvrševali svoje naloge, kot doslej, optimistično gledamo v prihodnost, kar se tiče izvršitve plana.

7. Ker je naša poslovna enota ponovno poslala na delo v Avstrijo skupino 20 delavcev, ki bodo ostali na delu do 15. XII. 1967, se postavlja ponovno vprašanje kritja nastalih stroškov, zaradi prihoda delavcev na delo v enoto v zimskem času.

Ponovno je zadevo proučiti in najti rešitev, ki bo zadovoljila centralo in ščitila interese tiste PE, ki pošilja delavce v inozemstvo.

8. Ker je pralni stroj v samskem domu izrabljen in ga je nemogoče popraviti, se sklene, da se za potrebe samskega doma nabavi nov stroj.

9. Na prošnjo uprave študentovskega doma glede pogodbe za dajanje v najem sob oziroma postelj za študente, se sklene, da se pogodba podaljša za eno leto s tem, da se poviša najemnina od sedanjih 60 na 70 N din mesečno. Za prehodne goste se poviša najemnina na 6 N din za eno noč.

10. Ker je dosedanji namestnik predsednika tov. Stuhec bil izvoljen za predsednika UO, se za novega namestnika DS izvoli tov. Otona Roškarja.

Za overovatelja zapisnika se določi tov. Jožeta Grebenca.

11. Pravilnik o nagrajevanju organizatorjev proizvodnje, ki je bil obravnavan na prejšnji seji s priporočilom, da strokovni kolegij najde primerno rešitev za ocenjevanje po finančnem uspehu, s tem da se upošteva pri nagrajevanju po kriteriju »poslovni uspeh« kot osnova mesečni izračun po ekonomskih enotah.

12. Delavski svet se v celoti strinja s stališčem, ki ga je zavzel UO po vprašanju iz

rešene osebne ocene v zvezi analitske ocene delovnih mest.

Maribor, 31. VII. 1967.

Overovatelja:

Jože Grebene, l. r. Predsednik DS:

Pavel Britvič, l. r. Miro Zorž, l. r.

Svet SPO

SKLEPI

I. rednega zasedanja sveta samostojne obračunske enote Strojno prometnega obrata Ljubljana, ki je bilo dne 15. maja 1967 s pričetkom ob 6.30

Ad - 1

Za zapisnikarja se soglasno izvoli tov. Marino Zaviršek, za overovatelja pa tov. Franca Gačnika in Franca Speha.

Ad - 2

Predsednik volilne komisije tov. Martinčič poroča članom sveta o poteku volitev in prebere zapisnik sestavljen ob koncu volitev:

Posamezni kandidati za DS podjetja so prejeli naslednje število glasov:

	glasov
1. Vinko Brglez	105
2. Vinko Novinec	67

Za člana DS podjetja je bil izvoljen tov. Vinko Brglez s 105 glasovi.

Za svet samostojne obračunske enote SPO je volilo 178 volilnih upravičencev, od tega jih je bilo veljavnih 172 in neveljavnih 6 glasov. Posamezni kandidati za svet samostojne obračunske enote SPO so dobili naslednje število glasov:

	glasov
1. Stojan Barašin	112
2. Rudi Farič	100
3. Jože Gavez	70
4. Marčelo Grgolet	74
5. Jože Gradišnik	88
6. Ivan Kolac	93
7. Vinko Novinec	137
8. Emil Pečar	112
9. Jože Strojnik	67
10. Ludvik Snajder	118
11. Franc Speh	108
12. Avgust Stegar	48
13. Otto Trobentar	66
14. Rudi Ukotič	95
15. Ivan Volf	8

Za člane sveta samostojne obračunske enote SPO, za dobo dveh let so bili izvoljeni:

glasov

1. Vinko Novinec	137
2. Ludvik Snajder	118
3. Stojan Barašin	112
4. Emil Pečar	112
5. Franc Speh	108
6. Rudi Farič	100
7. Rudi Ukotič	95
8. Ivan Kolac	93

Ad - 6

Člani sveta soglasno sklenejo, da predsednika in namestnika sveta volijo javno z dviganjem rok.

Člani sveta so predlagali za kandidata za predsednika tov. Vinka Novince, za namestnika predsednika pa tov. Ludvika Snajderja.

Predsedujoči je dal vsak posamezni predlog na glasovanje. Tov. Vinko Novinec je dobil pri glasovanju 9 glasov in tov. Snajder 10 glasov.

Ad - 8

Na podlagi predlogov članov sveta se soglasno imenujejo stalne komisije:

a) Komisija za ugotavljanje in izrekanje ukrepov zaradi kršitve delovne dolžnosti:

1. Anton Stanonik - predsednik,
2. Avgust Filipič - član,
3. Marina Zaviršek - član.

Namestniki pa so:

1. Janez Martinčič,
2. Janez Kodra,
3. Ivanka Zvab.

b) Komisija za sklepanje o sprejemu in pienehanju dela:

1. Vinko Novinec - predsednik,
2. Vinko Brglez - član,
3. Rudi Farič - član.

Namestniki pa so:

1. Vinko Irman,
2. Martin Golnar,
3. Jože Bac.

c) Komisija za HTV:

1. Janez Kodra - predsednik,
2. Zdravko Zavadlal - član,
3. Avgust Stegar - član,
4. Emil Pečar - član,
5. Tine Manfreda - član,
6. Ignac Zavratnik - član.

č) Stalna strokovna komisija za ocenitev delavčeve sposobnosti:

1. Janez Martinčič - predsednik,
2. Avgust Gomboc - član,
3. Vinko Irman - član,
4. Avgust Zontar - član,
5. Pavla Petelin - član.

Ad - 9

Zapisnik prejšnjega zasedanja je realiziran razen točka 5.

Pravilnik o nagrajevanju stročnikov se potrdi.

Tak pravilnik kot je narejen za strojnike, je potrebno pripraviti tudi za šoferje. Mišljenje članov je, da se naj upoštevajo tri variante za pravilnik o nagrajevanju šoferjev. Te variante so:

1. Obstoječi pravilnik naj se korigira, ker so postavke za ton/km prenizke in niso bile popravljene že več let, čeprav so se življenjski stroški že močno zvišali.

2. Druga varianta, katera je najbolj umestna, je, da bi bili šoferji stimulirani od vsake vožnje na različne razdalje.

3. Da se izračuna mesečno po ustvarjeni realizaciji posameznega kamiona in to po določenih lestvicah, ki naj bi imele razpone.

Tov. šefa se zadalži, da se poveže glede navedenih predlogov z analitsko službo centralne.

Ad - 10

Tov. Janez Martinčič seznanil člane sveta s sklepi DS in UO podjetja.

Za predsednika UO podjetja je bil izvoljen tov. Borut Maister, za namestnika pa ing. Boris Pečenko.

Iz naše enote je v upravni odbor izvoljen tov. Vinko Brglez, namestnik pa tov. Vinko Novinec.

Ad - 11

Članom se predloži plan dopusta, ki ga pregledajo in tudi potrdijo.

Če bi te osebe koristile usluge drugih podjetniških domov, jim ne gre prispevek.

Ad - 12

Člani sveta se strinjajo s cenami težke mehanizacije in avtoparka:

Cenik urnih najemnin za težko mehanizacijo od 1. I. 1967 dalje

STROJI	Gradis		Tuji naročniki	
	Obratna ura	Stojnina s strojnikom	Obratna ura	Stojnina s strojnikom
Buldozer:				
D-7	65,00	45,00	90,00	75,60
TG-50	53,00	37,10	80,00	69,00
TG-90	71,00	49,70	100,00	89,00
TG-160	105,00	74,20	125,00	105,00
Michigan	189,00	132,30	240,00	215,00
Nakladači:				
Casse	47,00	32,90	70,00	60,70
Caterpillar	71,00	49,70	100,00	93,00
UL-90	83,00	58,10	120,00	108,00
T-100	85,00	59,50	120,00	108,00
Skreperji:				
motorni	71,00	49,70	98,00	85,00
mehanični	41,00	28,70	45,00	45,00
michigan	201,00	140,70	250,00	250,00
Bagri:				
Liebherr	77,00	53,90	95,00	89,80
UB-05	83,00	58,10	100,00	93,00
UB-1	112,00	78,40	123,00	115,00
Dumper Koehring	59,00	41,30	70,00	60,00
Valjarji	48,00	33,60	60,00	54,00
Vibromaksi	24,00	16,80	35,00	31,00
Kompresorji	58,00	40,60	60,00	55,00
Žerjavi:				
LM-25	50,00	35,00	70,00	69,00
LM-45	65,00	45,50	80,00	79,00
Weitz	65,00	45,50	80,00	79,00
Avtodvigalo Lorain	153,00	107,10	300,00	252,00
Dvigalo viličar	71,00	49,70	75,00	63,00
Pribor kompresorja	6,20		7,00	
Posojena delovna sila	17,50		20,00	
	13,70			
Slabo vreme			20,00	

Cene v avtoparku pa se niso spremenile. Tov. Martinčič seznanil člane sveta samostojne obračunske enote Strojno prometnega obrata z analitično oceno delovnih mest.

Člani sveta se z oceno strinjajo samo pri strojnikih.

Pri šoferjih pa naj se popravi razpon med voznikom kombibusa in voznikom lažjih tovornih vozil do 5 ton in sicer na gotovih ocenah: B1 — verjetnost škode, ki ima voznik kombibusa 37, a voznik tovornega avtomobila pa 20 točk. Prav tako je potrebno izvršiti korekturo na oceni C2 — položaj telesa pri delu, ki ima voznik kombibusa 37 in voznik tovornega avtomobila 20 točk.

Člani smatrajo, naj se komisija takoj sestane in ponovno pregleda ocenitev navedenih dveh primerov.

Člani sveta so mišljenja, da ni bila dovolj pripravljena metoda za analitično ocenjevanje delavcev in to predvsem za umske delavce. Smatrajo da so v primerjavi z ostalimi te ocene prenilke za gotova delovna mesta.

Ad — 14

Tov. Hilda Mlakar poroča o razdelitvi sklada skupne porabe za leto 1967.

Za leto 1967 je ostalo v skladu skupne porabe 45.700,85 N din, ki se delijo:

	N din
dotacija sindikalni podružnici	3.000,00
šoferski praznik	3.000,00
za K-15	29.500,00
za nepredvidene izostanke	10.200,85
	45.700,85

Znano je, da je enota SPO zaključila poslovno leto 1967 z negativno.

Po razdelitvi sklada skupne porabe je bilo vprašanje, kako rešiti stanovanjski problem za člane naše enote: Branka Friša, ki prosi za 20.000,00 N din za nakup hiše, Suščević Ilija, Krupenko Petra, Huško Stanka, Gnidovec Janeza, Čudič Gojka, Baħor Jožeta, Barašin Stojana, Jeranko Jožeta, Marjanovič Nedeljka, Nemanič Cvetke, Polček Josipa, Rossi Maksa, Šipka Petra, Štepic Staneta in Bac Jožeta. Vsi navedeni prosijo za stanovanja.

Strojin Jože prosi za posojilo za gradnjo lastne hiše 20.000, N din, Sapanja Milena 10.000,00 N din, Laznik Julijan 15.000,00 N din, Kuštrle Jože 10.000,00 N din, Dovč Franc 10.000,00 N din, Novak Ivan 10.000,00 N din in Hostička Vencelj 25.000,00 N din.

Tov. Filipič Avgust pa prosi za dodelitev celega triinpolsobnega stanovanja v Ulici Majke Jugovičev 9.

Vse prosilce je svet obravnaval ter rešil vse prošnje negativno, ker enota nima sred-

stev za nakup stanovanja in posojila razen za tov. Filipiča, za kar se zadoži tov. šefa, da se poveže s Kovinskimi obrati Ljubljana glede izselitve podnajemnika stanovanja.

Tov. Filipič in Zdravstveni dom Ljubljana-Bežigrad sta nam poslala večji obrazložitev, češ da živita v neprimernih in tesnih prostorih dve družini.

Razpravljali so tudi v zvezi s prošnjo tov. Suščević Ilije, vendar je bila prav tako zavrnjena zaradi pomanjkanja finančnih sredstev enote.

Vsi člani, ki so zaprosili za stanovanja ali posojilo, bodo prejeli odgovore, kako naj v bodoče ravnajo.

Ad — 15

Vsi člani so seznanjeni z vprašanji, ki bodo prišla v poštev v preizkusnem znanju o HTV predpisih. Predlog pa je, da se ponovno pregledajo vprašanja in se dopolnijo za dela s stroji in kamioni. Z ostalimi vprašanji se svet strinja.

Diskusija je potekala tudi glede strojnikov, ki so zdravstveno nesposobni za opravljanje s stroji, vendar svet ni zavzel nobenega sklepa.

Ad — 16

Tov. šef, ki je član komisije za sklepanje in prenehanje dela Strojno prometni obrat, seznanil člane sveta samostojne obračunske enote, da je tov. Suštaršič Anton, šofer na tovornem avtomobilu MAZ, KV I, samovoljno prenehal delati dne 15. 4. 1967, tov. Aheč Jelka, strojepiska, pa je bila premeščena na centralo podjetja z 10. 5. 1967 po sklepu disciplinske komisije.

Ad — 17

Finančna služba, tov. Petelinova, seznanil svet enote s finančnim stanjem našega obrata. Finančno stanje se je le nekoliko izboljšalo. Problemi so še vedno z avtoprevozi, ki so večji del vsi v minusu. Mehanizacija se je nekoliko izboljšala po odobritvi novih cen. Še vedno pa je v minusu.

Obrazloženo je bilo tudi, koliko sredstev smo porabili za investicijska in tekoča pravila.

Ker so stroji večji del iztrošeni in so pravila in rezervni deli zelo dragi, svet smatra, da se čimveč manjših popravil reši s pomočjo servisne službe, samimi strojniki in šoferji. Potrebno je redno kontrolirati vse stroje in kamione s tem, da se vrši mesečni pregled vseh strojev in kamionov, ter se zapisniki predajo referentu za vzdrževanje strojev. Njegova dolžnost je, da ukrepa in naroča vse potrebno za stroj.

Ad - 18

Svet samostojne obračunske enote pregleda in potrdi zapisnik seje organizatorjev proizvodnje.

Ad - 18'a

Prav tako se člani sveta strinjajo s pravilnikom o stimuliranju strojnikov in ga tudi potrjuje.

Ad - 19

a) Tov. Božovič Breda zaprosi svet sam. obračunske enote, da ji odobri v letu 1967 mesečno po en dan neplačanega dopusta za izpite, ki jih bo opravljala na ekonomski srednji šoli v Ljubljani.

b) Vajenci, ki so po terenu oziroma, ki se vadijo na gotovih strojih, in ker ni preskrbljena dnevna prehrana, se jim odobri celodnevni obrok v višini 15,00 N din s tem, da predložijo v navedeni višini potrebno dokumentacijo.

c) Člani sveta sklenejo, da se izvrši prevoz s kombibusom vsako soboto v Crni kal, ker delo traja do 21. ure in po tem času strojniki nimajo nobenega avtobusnega prevoza.

č) Sprejme se sklep, da se vršijo sestanki sveta samostojne obračunske enote vsakih 6 tednov in to ob sobotah v popoldanskem času, s tem da se članom sveta priznajo stroški.

Zapisnikar: Predsednik sveta:
Ivanka Zvab Novinec Vinko

Overovatelj:
Gačnik Franc
Speh Franc

DS Jesenice

SKLEPI

II. redne seje delavskega sveta GV Jesenice, z dne 3. 8. 1967

1. Sklepi I. redne seje so izvršeni, izjemni dolgoročni sklepi.

2. Vzame se na znanje finančno-gospodarsko poročilo ter poročilo o bolovanjih za letošnje leto.

3. Zaradi ponovne kršitve delovne discipline se izključi iz delovne organizacije tov. Novak Janez.

4. Za overovatelja zapisnika se naknadno imenuje Koščak Anton.

5. Za namestnika člana UO tov. Cebašek Vinka se imenuje tov. Polajnar Franc.

6. Delavci so po razdelitvi delovnih oblek iste dolžni nositi ter stare zamenjati z no-

vimi. V nasprotnem primeru bo moral vsak posameznik delovno obleko plačati.

Overovatelj: Predsednik DS:
Habine Ivan Vlado Sanca
Koščak Anton

UO Maribor

SKLEPI

sprejeti na II. redni seji UO »Gradis« GV Maribor, dne 26. VII. 1967

1. Ugotovi se, da so bili sklepi, ki so bili sprejeti na prejšnji seji izvršeni v skladu z danimi navodili, razen sklepa o nabavi mopa za potrebe izvrševanja kurirskih poslov.

Za izvršitev tega sklepa je potrebno predhodno soglasje DSP.

2. Poročilo o problematiki GV in o stanju gradbišč, ki ga je podal šef ing. Borut Maister, se vzame na znanje.

3. Polletno finančno poročilo, ki ga je podal šef komerciale se vzame na znanje.

4. Ker je bilo iz poročila šefa ugotovljeno, da naša enota nima takih del, da bi lahko zaposlila zidarje in zidarske vajence, predlaga UO, da naj upravno vodstvo prouči možnost gradnje »stanovanja za trg« na že odkupljenem zemljišču v Korčetovi ulici.

5. Dokler še nimamo za vsako gradbišče posebej določenega korekcijskega faktorja, s katerim bi postavili gradbišča v enakopraven položaj, kar se tiče cene in posebnih pogojev pri prevzetih delih, se sklene, da se izračun po EE izdela na podlagi 70 % od poprečne finančnega uspeha celotne PE, 30 % pa iz dejanskega finančnega uspeha, ki ga je doseglo posamezno gradbišče.

Gradbišče most Veržej pa se naj obravnava iz povprečka, ker je to gradbišče bilo prevzeto pod zelo neugodnimi finančnimi pogoji.

Da bi bilo v bodoče možno čim realnejše izdelati obračun po EE, se sklene, da se za vsako novo prevzeto delo takoj določi korekcijski faktor, tako da bi bilo možno pričeti z novim načinom obračunavanja s 1. I. 1968.

6. Sklene se, da se tudi pri nagrajevanju organizatorjev proizvodnje upošteva pri izračunu posloynega uspeha kot osnova mesečni izračun po ekonomskih enotah.

7. Prošnji tov. Sikoška, da se mu začasno da na razpolago stanovanje v Korčetovi ulici, ni mogoče ugoditi, ker so vsa stanovanja v Korčetovi ulici že prodana. Imenovanemu se bo dodelilo stanovanje ing. Gačnika, kot je bilo to že sklenjeno.

Kolikor bi se nepredvidoma izpraznilo katero izmed stanovanj, ki so v upravi Gradisa, je prioriteto upoštevati prošnjo tov. Sikoška.

8. Prav tako je nemogoče ugoditi prošnjam za stanovanje tov. Alojza Vaupotiča in Marije Drevenšek, ker enota ne razpolaga s prostimi stanovanji.

9. Prošnji delovodje tov. Avgusta Fekonja, ki prosi, da se mu poveša posojilo za gradnjo individualne hiše za 5000 N din, se ugotovi. Navedeni znesek oziroma finančna sredstva se mu dajo iz sklada skupne porabe enote na račun tov. Otiča, kateremu je bilo posojilo odobreno, je pa od istega odstopil.

10. UO smatra, da je potrebno delavcem, ki stalno bivajo in se hranijo na gradbišču »Konusa« v Lenartu, priznati povišani terenski dodatek in to v višini, ki velja za delavce v Ptuj in Slovenski Bistrici.

Tozadevni predlog je dati v potrditev DS PE.

11. Prošnji hišnega sveta v Korčetovi ulici, kateri prosi, da se mu prizna delno povračilo oziroma povrnitev stroškov za centralno kurjavo za utemeljitvijo, da so nastali večji stroški, ki jih je moral plačati vsak stanovalc na račun praznih stanovanj, za katere ni bilo v kalkulacijah predvideno, da bodo ostala neprodana, se ugotovi, s tem da se preveri upravičenost višine njihovega zahteva.

12. Prošnji tehnika tov. Stanka Skofiča glede podaljšanja delovne pogodbe, se ugotovi.

13. Prošnji Gasilskega društva Hajdina, katero prosi za posojilo cevnih odvodov, katere potrebuje za popravilo gasilskega doma, se ugotovi.

14. V zvezi dopisa oziroma zapisnika sveta obračunske enote gradbišče Slovenska Bistrica, ki je bil poslan v vednost centrali podjetja ter v zvezi odgovora, ki ga je na ta zapisnik podala centrala, je UO zavzel stališče, da naj v bodoče gradbišča rešujejo vsa vprašanja prvenstveno preko gradbenega vodstva. Le v primerih, ko ugotovijo, da GV ne bi bilo sposobno izvršiti določene naloge oziroma ne bi našlo razumevanja za določena vprašanja tudi pri samoupravnih organih svoje enote, se naj obračajo za pomoč ali nasvete centrali podjetja.

15. Ker je bila staviljena pripomba centralne komisije za analitsko oceno delovnih mest, da je naše GV ocenilo delavce v povprečju z višjim odstotkom, s tem da je bil dosežen povpreček na račun osebne ocene v višini 22,5 % namesto 20 %, je UO zavzel stališče, da se ostane pri rezultatih izvršene osebne ocene.

UO smatra, da gre prekoračitev na račun boljše kvalifikacijske strukture delavcev, na račun večjega števila organizatorjev proizvodnje, da ima naša enota v odnosu na ostale enote največ delavcev, ki so dolga leta pri podjetju ter, da je produktivna ura v naši enoti med najvišjimi. Vse to ima seveda za posledico, da so ocene pri večini delavcev dokaj višje, kot je bilo pričakovati.

Maribor, 31. VII. 1967.

Predsednik UO:
Franc Stuhec, I. r.

DS KO Ljubljana

SKLEPI

XIX. seje delavskega sveta Kovinskih obratov Ljubljana, ki je bila dne 22. 8. 1967

1. Ponovno se prosi podjetji »14. Oktobar« in »Radoje Dakić«, da se omogoči 10 do 14-dnevno specializacijo našim mehanikom, ki vrše remont gradbenih strojev njihove proizvodnje.

2. Komerzialna služba naj čimprej nabavi orodje za popravilo strojev težke mehanizacije.

3. Odobri se dotacija sindikalni podružnici v višini 3.600,00 N din. Do prihodnje seje UO pa naj sindikalna podružnica predloži plan porabe finančnih sredstev.

4. Odobri se pomoč v višini 1.000,00 N din Mariji Anžič, ker ji je pogorelo celotno premoženje.

5. V komisijo za ugotavljanje delovne sposobnosti se imenujejo Alojz Topler, Ferdo Jauk in Edo Drole.

Namestnik predsednika DS:
Edo Drole

UO Celje

SKLEPI

II. redne seje UO poslovne enote Celje dne 9. VIII. 1967

1. Sprejme se poročilo o finančnem obračunu za I. polletje 1967 in mesec julij 1967 z naslednjo pripombo:

Čimprej je zaključiti dela na sektorju Cinkarna (podaljšek valjarne) in samskem domu »Gradis«.

2. Sprejme se poročilo o angažiranosti poslovne enote. S pomočjo komercialne službe podjetja je potrebno nujno osigurati dela

za drugo polletje in poiskati vse možnosti (financiranje, projektiranje), da se realizirajo predvidene investicije.

3. Potrdi se predloženi Pravilnik o nagrajevanju režijskega osebja PE Celje.

Istočasno se v skladu z določili tega pravilnika potrdi tudi akontacijsko izplačilo za I. polletje 1967.

4. Zadolži se vodstvo poslovne enote, da sestavi dopolnilni predračun za predvideno prekoračitev pogodbenega zneska na Samskem domu PE Celje in z ustrežno službo centrale uredi zagotovilo ugotovljenega zneska.

Z deli naj se čimprej zaključí, da bo mogoča pravočasna preselitev delavcev.

5. Odobri se izplačilo dela pogrebnih stroškov (prevoz) za pokojnega delavca Franca Skrobarja v višini 591 N din.

6. Ugodi se prošnji tov. Sirc Stanislavu za dodelitev sobe v naselju pod pogojem, da si najde stanovanje do podiranja barak.

7. Poslovna enota zaradi gradnje Samskega doma nima potrebnih sredstev za nakup stanovanja. Zaradi tega se ne more ugoditi prošnji tov. Vešligaj Branka za nakup stanovanja. Imenovanemu se predlaga, da predloži prošnjo DSP za odobritev posojila za nakup.

8. Ugodi se prošnji Sever Terezije za dodelitev večje sobe v naselju tako, da se ji dodeli sobo Zilič Andjelke, katera naj se preseli v dosedanjo sobo Sever Terezije. Za izvršitev tega sklepa je zadolžen upravnik naselja tov. Aleksič Milivoj.

9. Odobri se prošnji tov. Zupanič Jožice za dodelitev garsonjere v stanovanjskem bloku Ljubljana 24 v III. nadstropju.

10. Odobri se 5 dni neplačanega dopusta tov. Suka Žeciru pod pogojem, da plača prispevek za socialno zavarovanje.

11. Zaradi nujnih tesarskih del se prošnji Milaković Mirka za 12 dni neplačanega dopusta ne odobri.

12. Prošnji Janeza Mariniča za 18 dni neplačanega dopusta se ugodi s tem, da sam plača prispevek za socialno zavarovanje.

13. Prošnji odbora III. štajerske DVD brigade Trbovlje za denarna sredstva se zaradi obveznosti za gradnjo samskega doma ne odobri.

14. Prošnji poslovnega združenja za obrt za reklamni oglas se ne odobri zaradi obveznosti za gradnjo samskega doma.

15. Pritožbi Ivana Zbiljskega zaradi premestitve v Mursko Soboto se ne ugodi, ker je bila premestitve izvršena v skladu s potre-

bami zidarskih del v Murski Soboti in zaključka zidarskih del v Celju. Kolikor se imenovani ne javi dne 12. VIII. 1967 na gradbišču v Murski Soboti, se ga odjavi.

Zapisnikar: Vidva Praprotnik
Predsednik UO: Cvinkl Ferdo gr. ing.

Overovatelja zapisnika:

Albin Brežnik
Ivanka Pogačnik

UO Škofja Loka

ZAPISNIK

IV. redne seje UO obrata, ki je bila dne 20. 7. 1967 ob 12. uri v sobi šefa obrata

Navzoči: Florjančič Vinko, Sušteršič Ignac, Demšar Anton, Stanovnik Pavel, Ilovar Leopold, Fras Marjan, Tehovnik Franc, Cegnar Franc, Ščančar Roman, Eržen Matevž.

Upravičeno odsotni: Kokalj Milan, Tavčar Jože.

Dnevni red:

1. Pregled analitske ocene delovnih mest
2. Razno

Ad 1. Tov. ing. Cegnar je na kratko obrazložil analitsko oceno delovnih mest. K temu je tov. Suštaršič pripomnil, da osebno ocenjevanje delavcev ni nikoli 100 %. Začela se je široka debata o ocenjevanju in o poprečju, ki smo ga dosegli. V zvezi s tem je tov. Cegnar predlagal, naj vodje delavnic naslednjega dne ponovno skorigirajo ocene. Tovariš Demšar je bil mnenja, naj bo v obratih poprečna ocena štiri, na gradbiščih pa tri, kar je gledal s stališča, da je večina tesarjev v obratu kvalificiranih, zaradi česar pa tudi bolje delajo. Nadalje je potekala razprava o poprečju, doseženem v obratu, nakar je bilo predlagano, da bi bilo poprečje 25 točk, in sicer glede na našo strukturo zaposlenih. Ker tega dne nismo uspeli sprejeti dokončnega sklepa glede poprečja, se je naša seja nadaljevala v ponedeljek dne 24. 7. ob 7. uri. Sprejet je bil dokončen sklep, da znaša poprečje 20 točk.

Ker sta člana komisije za AOIM tovariša Kalan in Dobnik prekinila delovno razmerje v našem podjetju, je UO sprejel sklep, da bosta nova člana te komisije tovariša Fras Marjan in Ščančar Roman.

Zapisnikar: Pavla Retelj
Predsednik UO obrata: Vinko Florjančič

Overovatelja:
Demšar Anton
Dobnik Leo

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADISA«

IZ VSEBINE:

- Dobri rezultati poslovanja (str. 4)
- Sindikalni odbor podjetja o AODM in
- Odgovor komisije za AODM (str. 5)
- Moda 1968 že v novi hali (str. 6)

XIV. LETNE ŠPORTNE IGRE GRADISA

Disciplina in dobra organizacija

Odlična organizacija XIV. letnih športnih iger Gradisa v Ljubljani — Vreme kot naročeno — Nastopilo je 250 tekmovalcev — Mariborčani absolutni prvaki — Zasluzena zmaga jeseniških balinarjev — Veliko zanimanje na nogometnem igrišču — Ravenčanov ni bilo zaradi pomanjkanja denarja — Skrivnost uspeha škofjeleških strelcev — Rezultati mladih tekmovalcev mnogo obetajo — Letošnjih športnih iger se je udeležil predstavnik gradb. podjetja »Vranica« iz Sarajeva.

Pod pokroviteljstvom glavnega direktorja ing. Huga Keržana so se točno ob 8,30 pričele XIV. letne športne igre Gradisa. Poleg pokrovitelja sta zbrane tekmovalce pozdravila še predsednik sindikalnega odbora podjetja tov. Martin Zajšek in predsednik sindikalne podružnice centrale tov. Janez Zupan.

Letošnje športne igre so potekale brezhibno, zato častno razsodišče ni imelo nobenega dela. Tekmovalci nastopajočih ekip so bili zelo disciplinirani, dali so vse sile od sebe, da bi svoji enoti prinesli vsaj nekaj točk. Toda vedno je tako, zmagujejo najboljši in najvztrajnejši. Razveseljivo na letošnjih igrah je tudi to, da je nastopilo mnogo mladih tekmovalcev. Zal, letos marsikatera ekipa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni mogla skozi vse leto trenirati, kar je prav gotovo vplivalo na končni rezultat. Sicer pa pri organizaciji letnih kot zimskih šport-

Glavni direktor inž. Hugo Keržan odpira XIV. letne igre Gradisa

nih iger ne stremimo za vrhunskimi rezultati, temveč so te prireditve namenjene predvsem zblizanju kolektiva, množičnosti športa in tovariškemu srečanju naših delavcev. Prav zato moramo s to bogato tradicijo nadaljevati.

Na letošnjih športnih prireditvah smo pogrešali šefe poslovnih enot.

● Prva tekmovanja

Po svečani otvoritvi so se tekmovalci umaknili na svoje »borbene« položaje. Nogometaši na stadion

Ljubljana, kegljači in balinarji v dom Maksa Perca, strelci v dom Titove mladine, namizni tenis je bil v dvorani Gradisa, šahisti in odbojkaši pa so pomerili svoje moči v gradbenem šolskem centru.

Res, da so bila tekmovalna mesta med seboj zelo oddaljena, toda ob dobri organizaciji prevozne službe je potekalo vse brez zastoja. Zadovoljivo je poslovala tudi recepcijska

Nadaljevanje na 3. str.

Zmagovita ekipa iz Maribora (v skupnem plasmanu) je prejela orehovni pohal v trajno last — čestitamo! Glavni direktor ing. Hugo Keržan čestita tekmovalcem.

Realnejše planiranje mehanizacije

Pogovor s pomočnikom tehničnega direktorja Tonetom Martinškom

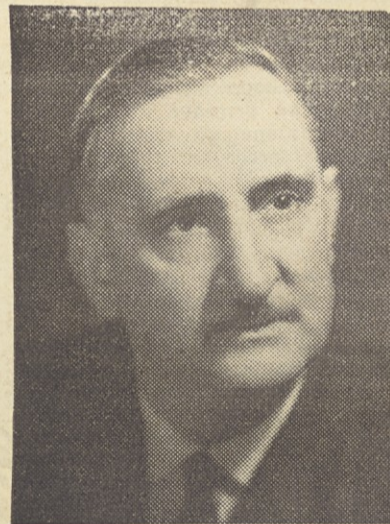
Stroji, strojne naprave in prevozna sredstva obsegajo 95 % vseh vrednosti delovnih priprav, zato nam ni vseeno, koliko delovnih priprav imamo in kakšna je v bistvu mehanopremljenost našega podjetja. Zato smo zaprosili pomočnika tehničnega direktorja tovariša Antona Martinška, da nam odgovori na nekaj vprašanj. Tovariš Martinšek je na postavljena vprašanja odgovoril takole:

Vprašanje: Ze večkrat sem slišal, da je mehanopremljenost našega podjetja pod republiškim poprečjem. Ali ta ugotovitev drži in za koliko se je mehanopremljenost v letošnjem letu izboljšala?

Odgovor: Uporaba koeficienta mehanopremljenosti kot kriterija za prikazovanje količine naših delovnih priprav, po mojem mišljenju ni umestna in se v analizah le še redko uporablja. Koeficient mehanopremljenosti je razmerje med vrednostjo delovnih priprav in ce-

lotnim dohodkom. Ker pa je celotni dohodek odvisen tudi od števila zaposlenih, ki se stalno spreminja v primerjalnih letih, zato ne dobimo prave slike. Z drugimi besedami povedano; če pri nekem stanju sedanje vrednosti delovnih priprav zaposlimo mnogo več delavcev, bomo dobili slabši koeficient mehanopremljenosti, ali nasprotno, če zaposlimo manj delavcev, bo koeficient znatno boljši. To pomeni, da smo koeficient slabšali ali boljšali, ne da

Nadaljevanje na 2. str.

NAŠ KOMENTAR

Ali je res denar vse?

Med športnimi igrami »Gradisa« smo iz Raven na Koroškem prejeli naslednji dopis: Ker je izrednega pomena za nadaljnjo razvijanje športa v podjetju, ga objavljamo v celoti.

»Dragi športniki, spoštovani športni odbor!

Sprejmite prav lepe in prisrčne pozdrave, katere vam pošilja športniki iz Raven, to je tistih, ki so morali ostati doma. Pridno smo se pripravljali na športne igre »Gradisa«, veselili smo se srečanja, zato je bilo razočaranje tem hujše, ko so nam tik pred odhodom dejali, da nogometaši ne moremo iti na tekmo, ker ni denarja za potne stroške. Tako smo ostali doma, zato vas prosimo, da v našem imenu pozdravite vse športnike, ki sodelujejo na letošnjih tekmovanjih. Naša odsotnost, dragi prijatelji športniki, je pomanjkanje denarja pri sindikatu PE Ravne, ozrok pomanjkanja pa je preveč turški.

Sportni ZDRAVO!

Nogometaši iz Ravne

Navedenega dopisa sicer nismo prebrali na športnih prireditvah, zato ga objavljamo v našem Vestniku.

Vsem članom našega kolektiva je znano, da so Gradisove športne igre že postale tradicionalne, saj so letos že XIV. športne igre po vrsti. Te dneve se zberejo športniki »Gradisa«, fizični in umski delavci, da se v prijateljskem ozdušju pomerijo med seboj in taka srečanja so za nas zelo dragocena. Res je, da je denarja vedno manj, toda če se nekaj hoče, se tudi napravi. Mislimo, da ni bilo prav, da so nekateri športniki izostali, še posebej, če so prej pridno »trenirali«.

Sodelujmo tudi na športnem področju ter če se za nekaj zmenimo, naj to tudi drži.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA JE RAZPRAVLJAL

Upravni odbor podjetja je na svoji redni seji dne 17. avgusta obravnaval poročilo o periodičnem obračunu, analizo poslovanja in analizo režijskih stroškov za I. polletje letošnjega leta. Iz podatkov je ugotovljeno, da so kolektivni enot s svojim prizadevanjem dosegli ugodne rezultate. Dosežena je bila večja proizvodnja od lanske v istem obdobju in tudi plan proizvodnje je bil prekoračen.

V razpravi je bilo omenjeno, da je bilo nesorazmerno več nadurnega dela kot v istem obdobju lani. Prekoračeno delo prav gotovo ni v prid večji proizvodnosti in bi verjetno bili podatki o doseganju produktivnosti še bolj razveseljivi, če bi povsod organizirali delo le v rednem delovnem času in v izmenah pri forsirani gradnji.

Člani upravnega odbora so ugotavljali, da se v zadnjem času prevzema delo na številnih objektih z izredno kratkimi roki dograditve, kar terja veliko večje angažiranje operative. Pomanjkanje strokovnega kadra zaradi večjega števila odprtih gradbišč zahteva nujno prekoračeno delo posameznikov.

Režijski stroški relativno niso narasli, saj so bili v primerjavi z doseženo proizvodnjo nižji. Kljub temu pa je upravni odbor pose-

bej opozoril na dosledno izvajanje že sprejetih ukrepov, da bi se znižali režijski stroški, saj kljub povečanemu obsegu proizvodnje ne moremo biti zadovoljni z ekonomičnostjo poslovanja.

V nadaljevanju se je upravni odbor obravnaval predlog tehnične službe, da bi za obresti od najetih obratnih kreditov za gradnjo objektov za trg obremenili tisto enoto, ki bi zakasnila rok dokončanja objekta. Ugotovljeno je, da se zamujajo roki pri objektih, ki se gradijo za trg, ali tako, da dobimo plačilo šele, ko je objekt popolnoma gotov, brez vmesnih akontacij, po začasnih obračunih izvršenih del. To zamujanje krepko vpliva na eni strani na prepočasno obračanje denarnih sredstev, na drugi strani pa terja najmanjše kreditov za obratna sredstva po visoki obrestni meri.

Nekatere enote gradijo več objektov s kreditiranjem celotne gradnje v primerjavi z drugimi, ki lahko znanemu investitorju predlagajo v plačilo mesečne situacije izvršenih del, stroške za obresti od kreditov pa nosijo vse enote enakomerno, ne glede na to, ali kredite koristijo ali ne. Po načinu, ki je v veljavi pri nas in v internem obračunavanju

režijskih stroškov, je vsaka enota obremenjena po ključu: efektivne ure $\times$ 100 S din, kar pomeni, da »plača« skupne režijske stroške vsaka enota v tolikšnem znesku, kolikor je porabila efektivnih ur vseh delavcev v proizvodnji. Med skupnimi režijskimi stroški, ki se na ta način interno — medsebojno obračunavajo, predstavljajo obresti od sredstev poslovanja več kot 60 % vseh režijskih stroškov. Kdor uporablja več obratnih sredstev pri svojem delu in so tako tudi za tisto enoto nastali večji stroški za obresti, nosi ne glede na to od skupnih stroškov tak delež kot druga enota, ki ne gradi objektov za trg. Če pride sedaj še do zakasnitve roka graditve pri objektih, vezanih na kreditiranje, povzroča takšna enota še dodatne stroške za obresti na vezane obratne kredite, na drugi strani pa zadržuje hitrejši obtok denarnih sredstev.

Da bi to preprečili, je upravni odbor imenoval posebno komisijo, ki naj bi izdelala nekaj poslovnih, po katerem bi se sankcioniralo zamujanje rokov graditve objektov, pri katerih mora podjetje angažirati prekomerna obratna sredstva z visokimi obrestimi. Organi upravljanja v enotah bodo morali bolj slediti, ali se izpolnjujejo roki graditve, saj bo sicer dohodek take enote dodatno obremenjen v korist druge enote, ki dodatnih stroškov ni povzročila.

Z. R.

Realnejše planiranje

bi pri tem nabavili nove delovne priprave.

Danes uporabljamo v analizah koeficient, ki ga dobimo iz razmerja med sedanjo vrednostjo in osnovno vrednostjo delovnih priprav in imenujemo to koeficient iztrošenosti. V letih od 1959 do 1966 smo imeli po podatkih analitiške službe centralne procent iztrošenosti od 51,2 v letu 1959, do 61,00 v letu 1966. To pomeni, da so bile naše delovne priprave iztrošene 61,2. Za prvo polletje 1967 imamo podatek 58,3% iztrošenosti. Ta podatek pa ni točen, ker se odpisi vrše šele na koncu leta, zato se bo rezultat poslabšal. V SRS pa je znašal koeficient 51%, kar pomeni, da je rezultat mnogo boljši kot v Gradisu.

Vprašanje: Ali je asortiment naše mehanizacije prilagojen sedanjim in perspektivnim potrebam?

Odgovor: Asortiment naše mehanizacije je prilagojen sedanjim potrebam. Trenutno imamo v podjetju že dalj časa izposojen samo stroj za zabijanje pilotov, če upoštevamo pri tem važnejše stroje. Imamo precej ovisne težke mehanizacije za zemeljska dela, kot npr. skreperje, valjarje in vibromakse. Med kritično mehanizacijo, ki bi jo potrebovali, pa so igličasta dvigala in eksplozijske žabe. Precej strojev pa tudi posodimo drugim podjetjem; med njimi so bagri, kompresorji, valjarji in drugi stroji srednje mehanizacije.

V sedanjih razmerah gradbeništva pa je težko govoriti, če smo prilagojeni perspektivnim potrebam. Kakšna je perspektiva, nihče ne ve.

O tem smo se prepirali, ko smo nabavili močno skreperko grupo za 150 milijonov Sdin v prepričanju, da bomo perspektivno gradili hidrocentralo Dravo I. in Dravo II. Danes so prilike na tržišču pri iskanju gradbenih del mnogo težje kot v prvih letih po osvoboditvi. Prilike pa so tudi povsem drugačne pri nabavi strojev, tako da so nabavni roki največ dva meseca, pa četudi so dobavljeni iz ZDA.

Vprašanje: Ali so vsi naši stroji načrtno, oziroma plansko razporejeni v smislu tehničnih kot ekonomskih principov? Kako rešujete konfliktno situacijo, ki nastajajo pri razporeditvi strojev, predvsem, če so ti rezultat osebnega ali kolektivnega gledanja.

Odgovor: Stroji težke mehanizacije so pravilno plansko razporejeni, saj zahtevamo od poslovnih enot enomesečne plane. Težje je pri distribuciji težke mehanizacije v primerih, ko poslovne enote prevzemajo dela med enim in drugim mesečnim planom, in tam, kjer poslovne enote ne koordinirajo organizacije dela preko priprave dela na centrali. Opazamo pa, da v nekaterih primerih, predvsem tehnični kadri poslovnih enot, precej osebno gledajo na interese svoje enote in pri tem jim ni mar prioriteta del v podjetju.

Vprašanje: Iz razpoložljivih podatkov je razvidno, da podjetje razpolaga z vrednostjo vseh delovnih priprav za okrog 4.500.000.000 starih dinarjev, kar pomeni, da ogromno sredstev leži v strojih. Ali je po-

težke mehanizacije in kako se ti koristijo? Ali imajo PE tudi svoje sklade za nabavo lahke mehanizacije?

Odgovor: Ob koncu leta 1966 je znašala osnovna vrednost delovnih priprav ca. 491 milijonov Sdin. V letu 1966 smo nabavili za 850 milijonov, odpisali pa za 300 milijonov Sdin. Glede vprašanja če je prav, da posojamo stroje tudi drugim podjetjem, je celo med vodilnim kadrom različno mišljenje. Mnenja so za in proti. Če smo se odločili, da je SPO ekonomska enota s samostojnim obračunom, potem ne more biti drugače, kot da stroje rentabilnejše izkoristimo s tem, da jih posojamo tudi tujim koristnikom. Zgodi pa se, da smo stroj danes posodili tujemu koristniku, v nekaj dneh pa ga nujno potrebujemo doma.

Vprašanje: O delu komisije za investicije smo zelo malo pisali. Kaj je komisija v letošnjem letu delala, oziroma kakšni so rezultati njenega dela?

Odgovor: V letošnjem letu je imela komisija za investicije tri seje potem, ko smo v decembru 1966 sprejeli okvirni plan investicijskih nabav delovnih priprav in plan lastnih gradbenih investicij. Med letom komisija zasleduje realizacijo plana, katerega pa ne izvajamo togo, temveč pred nabavo ponovno razpravljamo o dejanski potrebi nabave. Morda bomo plan, ki je bil prvotno postavljen po izbiri strojev, izpolnili 60%, vtem ko smo 40% delovnih priprav nabavili takih, katere so se med letom pokazale kot nujnejše. Glede na manjši sestav komisije, ki ni predstavniki, je delo komisije mnogo pozitivnejše, ker ne pridejo do izraza težnje posameznih poslovnih enot.

Vprašanje: Ali je sedanji način obračunavanja najemnih strojev pravilen in spodbuden tako za SPO kot za PE? Če ne, kaj predlagate za izboljšanje?

Odgovor: Sedanji način obračuna najemnih strojev težke mehanizacije je spodbuden za SPO kot za PE. Potrebno pa bo izvršiti korekcije v letu 1968 zato, ker pri revalorizaciji nismo upoštevali največje možnosti povečanja osnovne vrednosti in so zato naše najemnine nižje od drugih podjetij. Prav tako ustvarjamo manjšo amortizacijo, plačujemo tudi manjše obresti in zavarovalnino. Zato bo potrebno v letu 1968 povečati stopnje amortizacije za vse stroje, za kritične stroje, ki se hitro izrabijo, in razna režijska vozila, pa preiti na funkcionalno amortizacijo.

Vprašanje: Vzdrževalna služba ima nalogo, da hitro dopolnjuje tehnično opremljenost podjetja. Ali so stroji vedno v redu in pravočasno popravljivi?

Odgovor: Vzdrževalna služba smo v zadnjih dveh letih znatno izboljšali. V zadnjem času nimamo primerov, kot včasih, ko smo morali npr. še 60-70% strojev odpisati zaradi tega, ker niso bili vzdrževani. V SPO so se razmere okrog vzdrževanja znatno izboljšale, ker se strojniki in šoferji zavedajo, da morajo stroj, oziroma vozilo, čuvati, ker ne bodo prišli tako hitro do novih strojev oziroma vozil. Za vse nove delovne priprave, ki jih nabavljamo, takoj dodelimo tudi navodila za vzdrževanje in obratovanje. Če so na strojih stalni strojniki, potem ni nobenega razloga, da ne bi bili stroji dobro vzdrževani.

Vprašanje: Kakšni so prispevki PE za vzdrževanje lahke, srednje in

težke mehanizacije in kako se ti koristijo? Ali imajo PE tudi svoje sklade za nabavo lahke mehanizacije?

Odgovor: Za vzdrževalna dela je vsako leto sestavljen plan stroškov. V preteklem letu smo dokončno likvidirali stare grehe, ko smo preveč sredstev porabili za vzdrževanje. V SPO se pohvalijo, da so tudi KO in Ljubljana cenejši in kvalitetnejši z uslugami in da ne pride do okvar po investicijskih popravilih.

Za leto 1967 je predvideno za celotno vzdrževanje delovnih priprav 280 milijonov Sdin, v prvem polletju pa je bilo uporabljenih 117 milijonov, oz. 41,87%.

PE imajo sredstva za nabavo kritičnejše srednje mehanizacije. Redki so primeri, ko enote, ki razpolagajo s takimi sredstvi, nabavljajo takšne stroje. Amortizacija podjetja in devizna sredstva, ki jih ustvarjajo z deli v inozemstvu, bi morala biti na razpolago samo za nadomestilo oz. za nabavo modernjših in tehnično izpopolnjenih strojev.

Vprašanje: Ali pravilno nalagamo finančna sredstva v investicije? Kaj bi bilo potrebno storiti za izboljšanje strojne službe, strojev in dopolnilnega izobraževanja strojnikov, da bi bila čuvanje in izkoriščenost strojev čim boljša?

Odgovor: Tu predvsem mislim na investicije v delovne priprave in gradbene objekte za potrebe podjetja. Mnenja sem, da bodo morali v letu 1968 organi upravljanja v podjetju bolj budno spremljati, kako se ta sredstva trošijo. Razmerje ustvarjene amortizacije glede na strukturo osnovnih sredstev je 93% za delovne priprave ali 560 milijonov in 7% za objekte ali 40 milijonov. V letu 1967 pa smo porabili že 110 milijonov za gradbene investicije. V prvi polovici leta 1967 je bilo republiško poprečje za delovne priprave 75% od vseh osnovnih sredstev, pri Gradisu pa so znašale delovne priprave 73% vseh osnovnih sredstev, torej za 2% slabše od republiškega poprečja v škodo delovnih priprav. Vlaganje finančnih sredstev v gradbene objekte po bazenih za potrebe naših enot, po mojem mišljenju ni pravilno in si lahko mislim, da tudi ni iskreno v odnosu do celotnega kolektiva Gradisa.

Vprašanje: Ali so vsa naša vozila v avtoparku pravilno in polno izkoriščena? Če ne, zakaj imamo v podjetju večje število privatnih voznikov. Ali so te usluge res cenejše?

Odgovor: V avtoparku so vozila pravilno in polno izkoriščena. V podjetju je zaposleno znatno število privatnih voznikov, katere najemajo naše poslovne enote. Te usluge privatnih voznikov so dejansko cenejše iz mnogoštevilnih razlogov, ki pa jih na tem mestu v kratkem odgovoru ni mogoče opisati.

Vprašanje: Govori se o postopnem zmanjšanju števila prevoznih sredstev v avtoparku. Ali je to res in zakaj (likvidacija avtoparka)?

Odgovor: Na to vprašanje ni mogoče dokončno odgovoriti, ker so tudi pri tem različna mišljenja. Prav gotovo je, da bomo v avtoparku obdržali in nadomeščali vsa tista vozila, ki so nujno potrebna pri zemeljskih delih. Res pa je, da v zadnjih letih nismo nabavljali več novih vozil, ker pač ni bilo perspektivnih večjih zemeljskih del. Trenutno stanje voznega parka v tehničnem in količinskem pogledu pa je zadovoljivo za sedanje potrebe.

V našem podjetju imamo veliko dobrih in sposobnih ljudi

Pred kratkim je delavski svet našega podjetja obširno razpravljalo o izobraževanju in o uporabi finančnih sredstev za vzgojo strokovnih kadrov. Po poročilu, ki ga je pripravil naš center za izobraževanje na podlagi šestletnega dela, se je razvila plodna razprava. Tako uvodno poročilo centra kot tudi tehtni prispevki posameznih članov delavskega sveta v razpravi dajejo dovolj jasne smernice glede nadaljnega izobraževanja strokovnjakov v našem podjetju.

Uvodno poročilo za sejo delavskega sveta 13. avgusta, ki ga je pripravil center za izobraževanje, nam najprej nudi dokaj svetlo in optimistično podobo: od leta 1961 do letos (za to obdobje so zavezati statistični podatki v poročilu centra) je podjetje vzgojilo na stotine dobrih strokovnjakov, hkrati pa smo v te namene žrtvovali težka stotilijonska sredstva. Od leta 1961 do letos se je v podjetju usposobilo 734 vajencev raznih strok, vrb tega pa se je prek tečajev, seminarjev, rednih šol in priučevanja na delovnem mestu kvalificiralo še na stotine drugih delavcev. delovdij, tehnikov, inženirjev, ekonomistov in drugih. Skratka, vzgoji novih strokovnih kadrov smo v zadnjih letih posvetili obilo pozornosti, pri čemer tudi ni bilo skoparjenja s finančnimi sredstvi. V obdobju 1961-1967 je »Gradis« porabil za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje nič manj kot dobrih 730 milijonov starih dinarjev. V tej postavki prevladujejo vsekakor vajenci, saj smo v teh letih samo za vajence (prehrana, šolanje, stanovanje, obleke, delovna obleka itd.) porabili več kot 248 milijonov starih dinarjev.

Druga največja postavka je prispevek za šolstvo, tj. 187.751.000 starih dinarjev. V skladu s priporočilom skupščine SRS in družbeno-političnih organizacij, prispeva podjetje za financiranje strokovnega šolstva po občinah 1 odstotek od izplačanih bruto osebnih dohodkov.

Vendar pa navaja po drugi strani poročilo tudi mnoge senčne, nič kaj razveseljive stvari. Kljub tolikšnim prizadevanjem in finančnim sredstvom še vedno s strukturo kadrov ne moremo biti

Kdor je »za«, naj dvigne roko!

zadovoljni. Še vedno je pri nas veliko le na pol usposobljenih ljudi za razna delovna mesta. Zlasti pa smo lahko zaskrbljeni spričo tega, da imamo še vedno opraviti z močnimi vplivi fluktuacije. Od 734 vajencev je le še slaba polovica v »Gradisu«, vsi drugi so odšli v druga podjetja. Prav tako nas je zapustilo nekaj tehnikov, delovdij, mladih inženirjev, delavcev, ki smo jih izsolali za razne poklice (tesarji, strojniki, železokrivci itd.), za katere smo porabili težke milijone. Od teh jih je v podjetju še 60 odstotkov (drugi štipendije vračajo).

Celo vsak stol ima svojo številko

V razpravi so posamezni člani delavskega sveta izrazili več tehtnih misli. Tako smo slišali, da smo kadrom nasploh posvetili še vedno premalo pozornosti, kljub določenim uspehom in milijon-skim sredstvom, ki smo jih namenili za izobraževanje. »Vsak stroj v podjetju, celo vsak stol ima svojo številko,« je poudaril nekdo. »Le za ljudi se vedno ne zmenimo dovolj in smo do njihovih problemov včasih brezbržni.« Pri izobraževanju moramo upoštevati tudi nekatere nove oblike in privlačne prijeme, kot so strokovne ekskurzije doma in v tujino. Diskutanti so tudi menili, da bi morali več pozornosti posvetiti raznim anketam in bolj upoštevati pripombe, ki jih prek anket izrazijo zlasti mlajši delavci.

Veliko so razpravljali tudi o vajencih, kjer je pravzaprav največja fluktuacija, čeprav nas vajence največ »stane«, Govorniki so poudarjali, da bi morali izbirati vajence posvetiti več pozornosti. Kriteriji za sprejem vajencev morajo postati ostrejši. Ne sme se več dogajati, da bi sprejemali kogarkoli, samo da bi dobili zaželeno število ljudi. Zlasti na podeželju je še vedno dovolj mladih, resnih in delovljnih ljudi, ki bodo znali ceniti pomoč podjetja pri njihovem izobraževanju in jim po glavi ne roje razne »muhe«. Predvsem bi morali pri izbiri vajencev upoštevati njihovo veselje do poklica, kajti tisti, ki se gre na primer učiti za zidarja samo zato, ker pač nima druge izbire, jo bo slej ko prej ob prvi priložnosti popihal iz podjetja. Seveda pa je treba vajencem pri teoretičnem in praktičnem delu bolj pomagati in jih bolj kontrolirati pri delu, kako napredujejo, ter najti pota za čim uspešnejše šolanje.

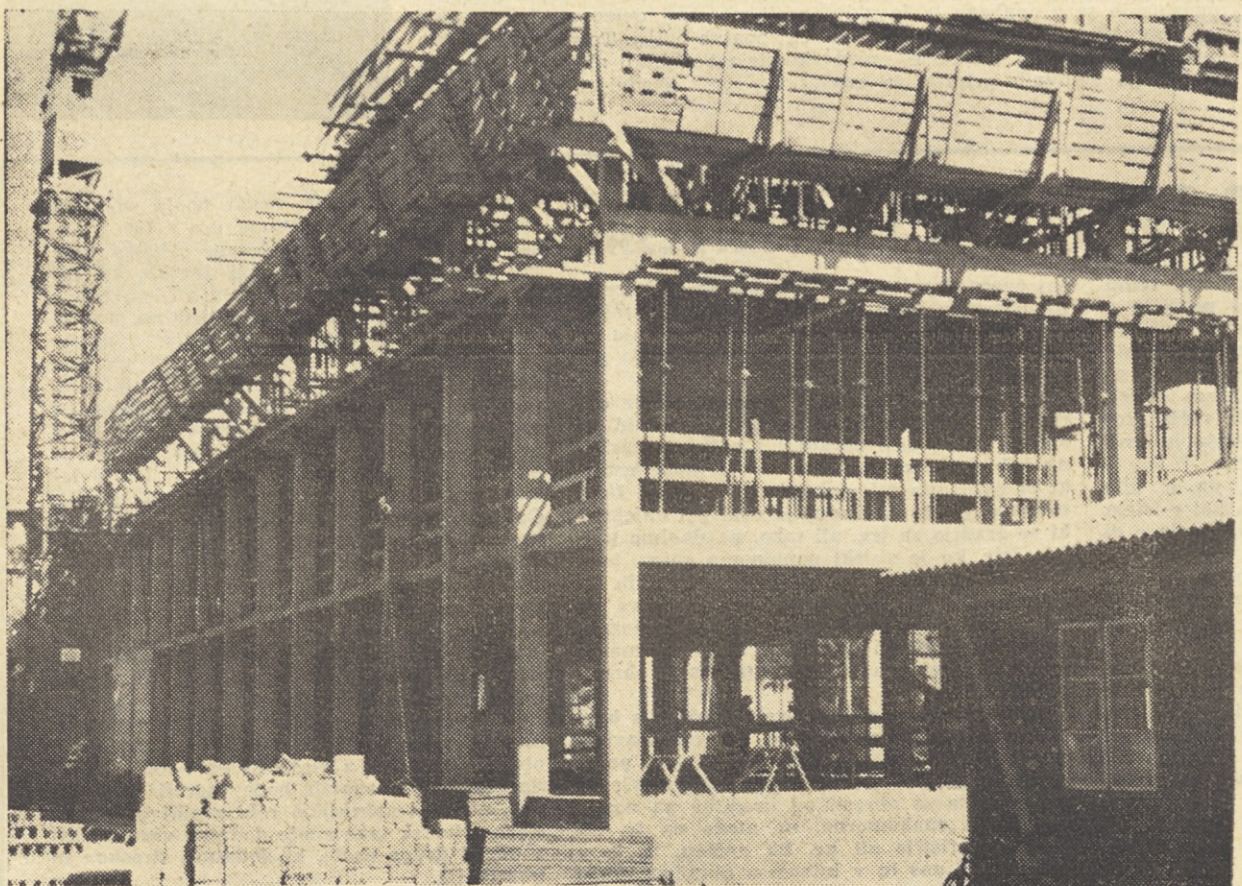
Mlajšim kadrom več pozornosti

Govorniki so tudi poudarili nujno potrebo po enotnejši evidenci nad kadri, ki je pogoj za smotrnost v kadrovski politiki. Danes o kadrih sploh nimamo osrednje evidence in lahko trdimo, da imamo na tem področju kar majhno anarhijo. Zato bo treba čimprej ustvariti enotno evidenco in sploh vzpostaviti tesnejše stike med kadrovske službami enot in centrale. Spričo pomanjkanja enotne evidence se nam mnogi kadri, ki gredo na teren v enote, enostavno »izgubijo« in tako sploh nimamo enotnega pregleda nad ljudmi, ki smo jih izsolali ter usposobili v našem kolektivu.

Kadrovska služba centrale je že pripravila koncept bodoče evidence, ki bo pa zahtevala mnogo natančnosti in odgovornosti, predvsem pa discipline pri sporočanju raznih sprememb. Samo prek enotne evidence, ki bo omogočila izvajanje enotnejše politike, bomo tudi na področju kadrovanja in izobraževanja kadrov lahko dokazali, da imamo samo — en »Gradis«.

Uredimo vsaj enotno evidenco kadrov

Slednjic še misel o kadrih, ki jih že imamo. Marsikateri naš delovdija, tehnik in celo inženir, ki pride v enoto na teren, se hote ali nehotе začne »zapuščati«. Počasi izgublja strokovno znanje, ne zanima se več za napredek stroke in ostaja le še ozek specialist za delo, ki ga vsak dan opravlja (večkrat tudi čisto pisarniško delo). Za te kadre, ki pri enoličnem vsakdanjem delu marsikdaj otopijo in začno strokovno nazadovati, bi vsekakor morali najti načine, da bi jim tako ali drugače omogočili nadaljnji razvoj in nenehen stik z razvojem stroke. Tudi pri izbiri kadrov za razne šole (delovodske, tehnične itd.) se ni treba preveč ozirati »okoli«, marveč je bolje, da nekoliko pobrskamo v lastnem kolektivu, saj imamo v lastnih vrstah dovolj dobrih in sposobnih ljudi, ki se lahko v šolah usposobijo za še težje in odgovornejše strokovne naloge.

Na gradbišču zlatarne v Celju. Na objektu zelo hitijo, saj mora biti gotovo do 1. novembra letos in prepričani smo, da to tudi bo

Slike od leve proti desni: V Gradbenem šolskem centru so se začeli tekmovalci zbirati že ob osmih zjutraj. Prva srečanja med športniki Gradisa — Tekmovalci so se uvrstili po poslovnih enotah — Del tekmovalcev posluša v dvorani pozdravni govor

DOBRA ORGANIZACIJA

Nadaljevanje s 1. str.

služba, saj je človek vsak hip lahko dobil vse potrebne informacije in povrh še šilce konjaka in dobre kave.

Razen balinarjev in ženskih ekip so skoraj vse panoge začele s tekmovanji ob 9.30. Ostali, ki so bili prosti, pa so izkoristili čas za ogledom tekem, zlasti so imeli veliko navijačev nogometaši in balinarji. Nato so se tekme nadaljevale ves dan brez zastoja, in kar je glavno, brez vroče krvi (celo na nogometnih tekmah, kar se je na prejšnjih tekmovanjih večkrat pojavilo). Zelo škoda je, da so izostali del ravenških tekmovalcev in kegljači gradbenega vodstva Ljubljana (Praprotnik), kar je zahtevalo več vmesnih sprememb. Kljub temu, da so bile letos zastopane vse enote, bi se lahko glede na pripravljenost športnikov podjetja tekmovanja udeležilo še več tekmovalcev.

Sedaj pa pogledimo v kratkih obriših rezultate letošnje Gradisove olimpijade.

● Mariborčani v barvah Olimpije

Očividci, ki so v nedeljo popoldne prisostvovali nogometni tekmi med Olimpijo in Reko trdijo, da naši tekmovalci iz Maribora in Kopra po živahnosti niso nič zaostali za prvotlačci. Bili so še celo boljši, le da se je zaključna igra končala z rezultatom 2:1. Res je da so Koprčani zamudili precej odličnih priložnosti pred vrati Mariborčanov, toda borbenost ekipe ni popustila. V glavnem pa so bili Mariborčani ves čas v premoči. Posebno pa so znali izkoristiti vsako možnost za hiter in kombiniran napad. Prvi gol za Maribor je dal Josip Najman, drugega pa Pavel Ferenčak, za Koper pa Franjo Korunič.

Zanimiva je bila tudi tekma med gradbenim vodstvom Ljubljana in Koprom. Prvi gol za Ljubljano je dal že v peti minuti Vodopija, prav tako tudi drugega. V 13. minuti je Kuzma Mariček znižal rezultat na 2:1 ter v 27. minuti izenačil rezultat na 2:2. Ta rezultat je ostal nespremenjen do konca igre. Zaradi neodločenega rezultata, so zmagovalcema določili po 5 enajstmetrovk in tako se je zmaga obrnila na koprsko stran. Zelo »fair« so bile tudi druge tekme. Vsi tekmovalci so pokazali veliko borbenost in, kar je najbolj razveseljivo, precej tehničnega znanja.

Rezultati nogometnih tekem so bili naslednji:

- I. Maribor
- II. Koper

- III. Ljubljana
- IV. Jesenice
- V. KO + SPO

Ravenčani so udeležbo odpovedali tik pred pričetkom tekmovanja.

Huda borba je bila tudi na igrišču za odbojko (Gradbeni šolski center). Tukaj so se srečale 4 ekipe. Prvo mesto je dosegla ekipa iz Maribora, II. Jesenice, III. Ravne in IV. Ljubljana.

● Tudi »kugla« je okrogla

Najbolj živo je bilo na kegljišču Maksa Perca v Kotnikovi ulici. Tu je nastopilo 7 ekip (5 moških in 2 ženski). Kegljači iz Kovinskih obratov in SPO so bili tokrat res v formi, saj so keglji padali kot vojaki na fronti. Solidno uvrstitev so si priborili tudi Mariborčani in le 27 kegljev je manjkalo, da bi bili zmagovalci. Škoda je, da za Ljubljano ni tekmoval tovariš Praprotnik in tako je ekipa Ljubljane izpadla. Pri ženskih ekipah pa je I. mesto zasedla centrala.

Najboljši kegljači — posamezno so bili:

- I. Tone Martinšek
- II. Florjan Vinkovič
- III. Pavel Satler

pri ženskah pa:

- I. Nuša Piškur
- II. Francka Erjavec
- III. Minka Remec

Rezultati ekipno:

	podrtih kegljev
I. KO + SPO	491
II. Maribor	464
III. Ravne	404
IV. Celje	377
V. centrala	350

(Zlobni jeziki iz Celja pravijo, da bi bili, če ne bi bilo centrale, Celjani gotovo zadnji).

● Strelci na površju

Zadetek v črno velja tokrat za Škofjo Loko. Ko smo jih vprašali, odkod vsakoletni uspeh, je bil samo en odgovor — vztrajno treniramo. Odlične rezultate je dosegla tudi ekipa iz Maribora.

Najboljši strelci — posamezniki so bili:

- I. Ludvik Snajder
  - II. Ivan Vuckovič
  - III. Slave Stanovnik
- pri ženskah pa:
- I. Vida Žitnik
  - II. Marica Langeršek
  - III. Jožica Dimnik

● Imamo tudi dobre balinarje

Balinarje je zelo priljubljen šport še posebno na Primorskem. Razvit je tudi med gradbinci. Naše podjetje se že lahko ponaša z dobrimi balinarji, zato so imeli na igrišču Maksa Perca vedno dovolj »navijačev«, še posebno takrat, ko gre za milimetre. Ker je pred tekmo odpovedal Maribor, je nastopilo samo 6 ekip.

Rezultati so bili naslednji:

- I. Jesenice
- II. KO + SPO
- III. OGP
- IV. centrala
- V. Ljubljana
- VI. Zalog

● Šah-mat

Ljubljana se je tudi letos obdržala na vrhu šahovske lestvice. Ostali vrstni red tekmovalcev se je bistveno spremenil. Na šahovskih deskah se je pomerilo 5 ekip.

I. Ljubljana	16
II. Maribor	10
III. Celje	9
IV. KO + SPO	8
V. centrala	7

● Centrala vodi

Letos so v namiznem tenisu nastopile 4 moške in 3 ženske ekipe, torej več kot lani. Kvalitetna igra in disciplina tekmovalcev je bila na višini. Čeprav nekateri trdijo, da je igranje namiznega tenisa bolj igra umskih delavcev, to ne drži. Namizni tenis je zelo priljubljena igra med odraslimi, še posebno pa ga radi igrajo naši vajenci.

Najboljše uspehe v namiznem tenisu so dosegli:

- I. Ing. Drago Dolenc
- II. Ing. Janez Pogačnik
- III. Vili Fašman (lani prvi)

Pri ženskah pa so bile najboljše:

- I. Ljuba Tome
- II. Ivka Komljanec
- III. Marija Vovk

Ekipno pa so dosegli — moški:

- I. centrala
- II. Maribor
- III. KO + SPO

Ženske:

- I. Koper
- II. Ljubljana
- III. centrala

Športni dan je za nami. Tekmovalci so se polni vtisov vrnili na svoja delovna mesta.

Prihodnje leto nasvidenje in še v večjem številu.

L. C.

Legitimacija naših sil

Govor pokrovitelja Gradisovih športnih iger, glavnega direktorja ing. Huga Keržana

Tovarišice in tovariši!

Letos nas že štirinajstič družijo športne igre našega podjetja, igre, pri katerih se enkrat na leto srečujemo člani naših poslovnih enot iz vseh delov Slovenije, da se pomerimo v plemeniti borbi. Lep je že ta jubilej, neštivilni so spomini na doslej prehojeno pot, na boje in bitke, na uspehe in poraze, vsemu pa se pridružuje zavest, da te naše igre niso bile brez pomena, saj so nam omogočile še vedno visoko uvrstitev na športnih igrah gradbincev, mnogo prvih mest, prehodnih in stalnih pokalov, predvsem pa ugleda in priznanja. Zato mislim, da z našo vztrajnostjo, ko se leto za letom srečujemo v teh naših športnih igrah, kljub težjim prilikam v gospodarstvu, ohranjamo tudi določeno upornost in moralno, da ne klonemo, da kljub težjim razmeram vztrajamo v našem tekmovalnem poletu preteklih let, ga nadaljujemo in še povečujemo.

V tem smislu pozdravljam vse navzoče tekmovalce z željo, da bi ostali še v bodoče zvesti naši tradiciji, da bi še nadalje nizali dobre rezultate in prejeli priznanja. Želel pa bi tudi, da ta tekmovalni duh in športno udejstvovanje ne bi bilo omejeno le na krajše obdobje v posameznem letu, tamveč da bi se razširilo čez vse leto, da bi postalo normalen del življenja vseh naših poslovnih enot ter bi tako vodilo k večji množičnosti in boljši kvaliteti. Naj bi te igre ne bile same sebi namen, temveč samo vsakoletni pregled športnega udejstvovanja naših enot, v naših naseljih in domovih. Taka množičnost v udejstvovanju pa nas bo — o tem sem prepričan — še mnogokrat pripeljala do prvih mest na športnih igrah vseh gradbincev Slovenije, kjer smo pomembni in uspešni tekmovalci. Če gledamo na te naše igre v tem smislu, potem ne moremo biti danes v celoti zadovoljni z odzivom nekaterih poslovnih enot, ki pod izgovorom na obilico dela, visoko sezono itd., itd. ne najdejo časa, da bi se polnoštevilno udeležile naših iger. Cenimo gospodarska prizadevanja vseh naših enot, športne igre pa so v končni konsekvenci legitimacija naših sil navzven, našega pomena in ugleda. Tak ugled pa je čisto vreden več kot samo finančni pokazovalci.

Tovarišice in tovariši! Z zavestjo, da smo na pravi poti, z željo za čim boljšimi športnimi uspehi, proglašam 14. športne igre podjetja »GRADIS« za odprte.

Drug za drugim so prihajali tekmovalci po zaslužena priznanja.

Slike od leve proti desni: Prvi pri delu, prvi v športu. Na sliki zmagovita ekipa nogometašev iz Maribora — Najboljša strelka našega podjetja Vida Žitnik — Mi smo najboljše strelci Gradisa, je dejal Vinko Florjančič iz Škofje Loke. Pa še res je!

Zadovoljivi rezultati poslovanja v prvi polovici letošnjega leta

Opravljen je že 51,7 % celotne proizvodnje, predvidene za letošnje leto

Organi upravljanja podjetja so 17. in 18. avgusta razpravljali o rezultatih poslovanja za prvo polletje letošnjega leta. Rezultati, ki so dokaj zadovoljivi, upoštevajoč težave na tržišču gradbenih storitev, kažejo na zavest članov kolektiva. Stalno spremljanje obratov proizvodnje in primerjanje izpolnitve planskih zadolžitvev in pororcev, ki jih je kolektiv sprejel kot svojo obveznost, spodbuja organe upravljanja, da vse bolj neposredno vplivajo na dobro gospodarjenje v enoti in podjetju kot celoti. Podatki za prvo polovico letošnjega leta kažejo, da bodo predvidevanja v gospodarskem načrtu, v katerem je planirana za 10 % večja proizvodnja in za 14 % višji dohodek, tudi izpolnjena.

ni dohodki in je prav tako relativno večji porast skladov za povečanje materialne osnove kot pogoj uspešnosti delavskega samoupravljanja.

Popravek

Tiskarski skrat nam je v prejšnji številki temeljito ponagajal, še posebno pri članku »Po mariborskih deloviščih«.

1. Slika vinske kleti se naša na Ormož in ne na Ljutomer.

2. Slika, oziroma podpisi pri slikah tov. Roškarja in Starovasnika so zamenjani.

3. »Stari« je Marjan Starovasnik in se piše z veliko začetnico.

4. Pri sestavku rekonstrukcija »Konusa« bi moralo biti namesto »gradbene knjige« napisano »gradbenega dnevnika«.

Poleg teh napak obstaja še nekaj manjših.

Prosimo prizadete, da nam te neljube napake oprostijo.

Popravljamo napako! Tole je vinska klet v Ljutomeru. Objekt je razdeljen na 4 etaže, v katerih so razporejeni sodi. Vsaka od etaž ima 18 sodov po 1250 litrov, 69 sodov po 3000 litrov, 52 sodov po 5000 litrov in 20 sodov po 6500 litrov

Delavski svet podjetja je na zadnjem zasedanju obravnaval politiko kadrovanja in izobraževanja ter sprejel vrsto ustreznih sklepov

Se ena iz Kopra. Del vodstvenega kadra v času odmora

V prvem polletju je bilo doseženo za 43 % več celotnega dohodka po plačani realizaciji kot v istem obdobju lani. Pri tej realizaciji je bilo za 23 % več dohodka in tudi za 23 odstotkov več izplačanih osebnih dohodkov kot lani v tem obdobju, medtem ko se je število zaposlenih povečalo samo za 10 %.

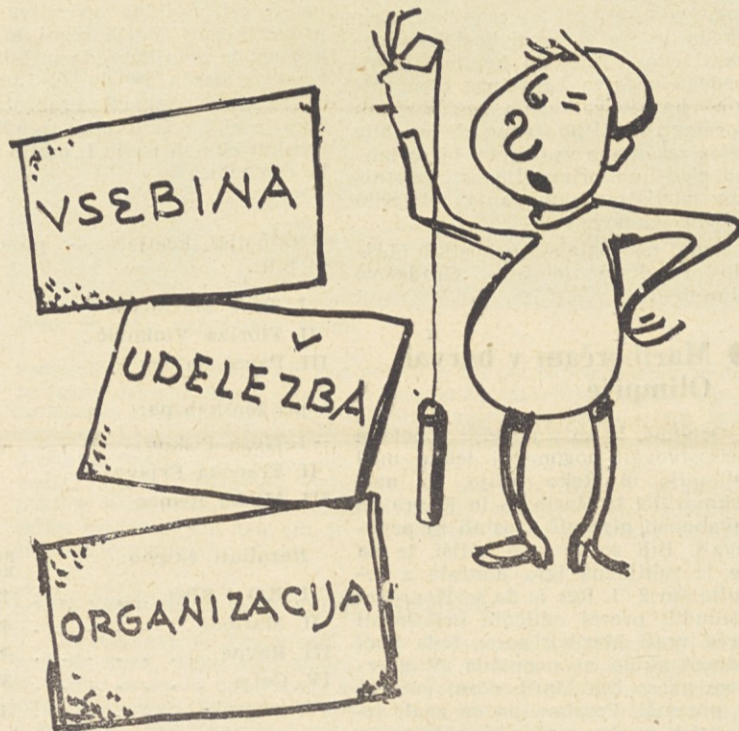
Ce primerjamo plan z izvršitvijo za prvo polletje, ugotovimo, da je bilo v tem času opravljeno že 51,7 % planske proizvodnje, vtem ko je planska obveznost za ta čas 44,1 %.

Na enega zaposlenega je bilo doseženo za 30 % več skupnega dohodka kot lani v prvem polletju. Dohodek na enega zaposlenega je znašal za 12 % več in prav tako so bili izplačani osebni dohodki poprečno na zaposlenega za 12 % višji kot lani v istem obdobju. Vrednost proizvodnje na eno učinkovito uro je bila večja za 34,4 %, planirana vrednost proizvodnje na eno uro pa je bila presežena za 17,7 %. V eni uri dela je bilo torej več opravljeno kot lani v istem obdobju in prav tako več, kot se je predvidevalo po planu, ki je že upošteval zvečanje produktivnosti. Tako je bila dosežena večja produktivnost kot rezultat prizadevanja članov kolektiva.

Skladno s povečano storilnostjo so bili razdeljeni tudi osebni dohodki v posameznih enotah po vnaprej določenem delitvenem razmerju. Planirani dohodek na eno učinkovito uro, ki je znašal 6,36 N din, je bil izboljššan na 6,86 N din. V posameznih enotah so bili doseženi za 14 in tudi za 16 % višji osebni dohodki po upoštevanju meril za delitev dohodka, ki so bila sprejeta z gospodarskim načrtom za letošnje leto. Enote so skladno z vnaprej določenimi proporcijami delitve dohodka pravilno razporedile dosežena sredstva na osebne dohodke in sklade v razmerju z doseženo produktivnostjo in uspehom poslovanja. Izplačila osebnih dohodkov so bila v skladu s sredstvi, ki se po merilih za delitev dohodka lahko razporedijo na osebne dohodke, razen v dveh enotah, ki v manjšem znesku prekoračujejo sredstva,

ki bi jih smela v ta namen razporediti.

Sedaj ugotavljamo rezultate poslovanja za prvo polovico leta. Do konca leta bo vsekakor treba prebroditi še številne težave. Z zaupanjem lahko pričakujemo, da rezultati v drugi polovici leta ne bodo slabši, saj je za to garancija vse večji interes proizvajalcev za čim uspešnejše poslovanje v vsaki posamezni enoti in tako tudi v podjetju kot celoti. Uveden notranji sistem delitve spodbuja k uspešnejšemu delu, saj organi upravljanja v enotah sproti sledijo doseženim rezultatom. Zainteresiranost je vsekakor večja, saj kolektivni enot neposredno razpolagajo s preko 93 % doseženega dohodka. Za boljši dohodek se po merilih delitve zagotavljajo višji oseb-

Nekaj je bilo narobe na sestanku tehničnih pomočnikov

Planski barometer za julij 1967

Planski pokazatelji realizacije so v juliju sicer malo slabši kot v juniju, vendar se je negativen pokazatelj učinkovitih ur izboljšal bolj, kot pa je padel odstotek izvršitve finančnega plana.

A. USPEH PODJETJA IN GRADBENIH PE

deli močno pod planom (-23,4 odstotka), medtem ko je plan čiste proizvodnje pri vseh PE presežen. Pri obrtniških delih ne dosegajo plana še v biroju za projektiranje, ker je manjša realizacija zunanjih sodelavcev, kot je bilo predvideno. Največji presežek plana čiste proizvodnje je dosegla PE Ravne (43,4 %), najmanjši pa PE Koper (12,9 %) in Ljubljana-okolica (+3,7 %).

Podjetje kot celota je presežlo vrednost planirane proizvodnje v prvih 7 mesecih za 17 %, kar je sicer za 1,7 % slabše, kot prejšnji mesec, vendar se dovolj ugodno, saj je lani v istem obdobju padla vrednost za 5,4 %. Tudi vrednost čiste proizvodnje (brez obrtniških del) je presežena za 15,5 %, medtem ko so obrtniška dela v celoti presežena za 26 %. Od PE samo Ljubljana-okolica ni dosegla predvidenega skupnega finančnega plana (-6,3 odstotka), ker je z obrtniški

B. USPEH OBRATOV

Pri obratih kot celota se odstotek izvršitve finančnega plana ni dosti spremenil (-0,6 %) v primerjavi s prejšnjim mesecem. Največji presežek izkazuje PE KO Maribor, sledi PE Škofja Loka, medtem ko je najnižji presežek zabeležen pri PE OGP. Razpon med najvišjim in najnižjim je 14,1 %.

PRODUKTIVNOST IN EFEKTIVNE URE

Plan produktivnosti (razmerje med čisto proizvodnjo in učinkovitim urami) je presežen za 19,5 odstotka, kar je v primerjavi s prejšnjimi meseci (+0,4 %) ugodnejše. Lani je v istem obdobju pokazatelj produktivnosti padel za 1,1 %. Ugoden je pokazatelj produktivnosti posebno v tem, da so vse PE pozitivne. Tudi pri PE SPO je produktivnost presežena za 2,8 %, kar se letos še ni zgodilo. Največji presežek izkazuje še vedno PE Ravne, najnižji pa PE SPO, vendar pozitivno.

Pri učinkovitih urah pa opazimo negativen pokazatelj pri gradbenih PE samo še pri Celju, vendar tudi ta pada. PE obratov presegajo planirane učinkovite ure iste kot prejšnji mesec, vendar pri vseh pada, razen KO Ljubljana, ki izkazuje povečanje porabljenih ur v primerjavi s planiranimi.

Pokazatelji

		Gradis	Gradb. skupaj	Celje	Jesonice	Koper	Ljubljana	Ljublj. okolica	Maribor	Ravne
Realizacija plana	skupna proizvodnja	117,0	116,1	111,9	116,4	107,7	132,0	93,7	115,5	137,4
jan.-julij 1967	čista proizvodnja	115,5	113,5	111,2	120,8	102,9	121,3	103,7	106,6	143,4
	obrnitiška dela	126,0	126,4	116,3	105,7	142,3	182,2	76,6	173,8	103,6
Letni plan	plan v %	54,0	54,7	59,8	51,4	62,3	46,5	59,1	52,0	47,0
a) skup. proizvod.	realizacija v %	63,2	63,5	67,0	59,9	67,1	61,4	55,4	68,2	64,5
	+ ali -	+9,2	+8,8	+7,2	+8,5	+4,8	+14,9	+3,7	+16,2	+17,5
b) čista proizvod.	plan v %	54,1	55,1	60,1	51,2	61,0	48,7	56,1	59,0	48,7
	realizacija v %	62,5	62,6	66,8	61,8	62,8	59,1	58,2	62,9	69,9
	+ ali -	+8,4	+7,5	+6,7	+10,6	+1,8	+10,4	+2,1	+3,9	+21,2
c) obrtniška dela	plan v %	53,3	53,4	58,3	52,0	71,1	38,3	65,0	59,0	39,1
	realizacija v %	67,2	67,5	67,8	55,0	101,2	69,8	49,8	102,6	40,5
	+ ali -	+13,9	+14,1	+9,5	+3,0	+30,1	+31,5	-15,2	+43,6	+1,4
Produktivnost jan.-julij 1967	plan	20,93	19,00	18,70	16,31	25,62	17,29	19,50	20,72	15,38
	realizacija	25,02	22,84	20,12	21,43	29,94	21,80	22,85	23,55	22,84
	+	119,5	120,2	107,6	131,4	116,9	126,1	117,2	113,7	148,5
Efektivne ure jan.-julij 1967	plan v %	54,3	54,6	55,9	49,2	62,5	52,6	51,8	59,0	51,4
	realizacija v %	52,4	51,6	57,7	45,2	55,0	50,6	45,8	55,3	49,6
	+ ali -	-1,9	-3,0	+1,8	-4,0	-7,0	-2,0	-6,0	-3,7	-1,8

B. OBRATI

		Obrati	Biro za projekt.	KO Lj.	KO Maribor	LO Sk. Loka	OGP	SPO
Realizacija plana	skupna proizvodnja	119,3	111,2	118,9	127,5	124,7	110,6	119,2
jan.-julij 1967	čista proizvodnja	119,5	120,6	118,9	127,5	124,1	110,6	119,2
	obrnitiška dela	97,6	83,4	—	—	—	—	—
Letni plan — skupna proizvod.	plan v %	52,2	48,9	54,9	52,0	54,0	54,0	48,0
	realizacija v %	62,3	54,4	65,3	66,3	67,4	59,7	57,2
	+ ali -	+10,1	+5,5	+10,4	+14,3	+13,4	+5,7	+9,2
Produkti : ost jan.-julij 1967	plan v %	26,64	20,98	29,93	22,22	24,70	24,05	30,21
	realizacija v %	30,94	25,27	32,80	31,02	31,34	29,16	31,07
	+ ali -	116,1	120,4	109,6	139,6	126,9	121,2	102,8
Efektivne ure jan.-julij 1967	plan	53,3	48,8	55,4	55,0	53,2	57,2	48,0
	realizacija	54,9	48,9	60,1	55,6	52,0	52,2	55,6
	+	+1,6	+0,1	+4,7	+0,6	-1,2	-5,0	+7,6

Sindikalni odbor podjetja ni sprejel dokončnega sklepa o AODM

XV. seja sindikalnega odbora podjetja »Gradis« je delala po naslednjem dnevnem redu:

1. informacije o obisku pri gradbenem podjetju »Vranica« Sarajevo,
2. poročilo o polletnem zaključnem računu,
3. poročilo organizacijskega odbora o pripravah na športne igre »Gradisa« in SIG
4. poročilo o izvedbi analitične ocene delovnih mest in osebne ocene delavcev
5. razno.

Na seji so razen sindikalnih funkcionarjev še sodelovali predsednik DS tov. Franc Vovk, glavni direktor ing. Hugo Keržan, direktor gospodarsko finančnega sektorja Iko Ravnikar, sekretar podjetja Rajko Zupančič in drugi.

Seja je bila zelo konkretna in zanimiva. Naiveč razprave je bilo o kroganalitične ocene delovnih mest. Zato iz pester razprave zaradi pomanjkanja prostora objavljamo le nekaj posameznih misli:

Analitična ocena da ali ne, če da, kdaj?

Stane Uhan, predsednik komisije za AODM: Sedanjih pravilnik o delitvi osebnih dohodkov ima določene pomanjkljivosti:

— sedanjí način delitve vsebuje metodo rangiranja, kar je za strokovni kader uspešno, za delavce pa ne,

— vseskozi močno pogrešamo razpore, zlasti pri ročnih delavcih. Intenziteta, ki bi morala imeti funkcijo razponov, ni izpolnila pričakovanih,

— akordi se ne obračunavajo v skladu z načeli in določili pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, itd.

Glavni razlog za izdelavo AODM je prevrednotenje delovnih mest. Zlasti pa gre za povečanje vrednosti ročnega kvalificiranega dela in vseh delovnih mest v neposredni proizvodnji.

Nato je tovariš Uhan v obširnem poročilu podrobno obrazložil sistem AODM.

Sistem delitve si uredimo sami

Franc Vovk, predsednik DS podjetja: Vsa naša prizadevanja usmeriti na dvig osebnih dohodkov, to pa pomeni ustvariti večjo maso osebnih dohodkov, potem bo tudi »žakelj« vsake enote in podjetja večji. Pri tem pa je treba upoštevati, da vprašanje OD rešujemo tudi s standardom v podjetju. Mnogo vlagamo v stanovanja, v individualno gradnjo, izplačujemo regrese itd.

Sedanje stanje smo si ustvarili sami in ga lahko le sami popravimo. Na splošno pa je OD odvisen od našega dela, naše storilnosti.

Delimo lahko le to, kar imamo

Ing. Hugo Keržan, glavni direktor: S smislenim nagrajevanjem bomo prvenstveno uspeli, če bomo v proizvodnji še bolj aktivni. Mi se ne moremo vedno ozirati na sosede, če imamo samo toliko sredstev, kolikor smo jih ustvarili. Sami si moramo poiskati vzroke in ugotoviti, zakaj smo tako malo ustvarili.

Vsako spremembo takojučutimo na terenu

Martin Zajšek, predsednik sindikalnega odbora podjetja: Na terenu, kjer se naš dinar ustvarja, prvo občutimo vsako spremembo. Zato je tudi odmev na AODM vznesel celoten kolektiv. Nekaj zato, ker delavci analitične ocene ne poznajo, še bolj pa zato, ker bo marsikateri član kolektiva izgubil po tem ali

onem kriteriju. Mislim, da so prevelike razlike med kvalificiranimi delavci in srednje strokovnimi uslužbenci. Res, da visoko kvalificirani delavci mnogo pridobijo, večina drugih, to je nekvalificiranih delavcev in administrativnega kadra, pa zgubi. Osebne ocene bi morale biti komisijsko ocenjene. Izračunal je, da bi vrednost točke v Mariboru znašala 190 S din. To pa je seveda premalo, da bi vsi ostali na isti višini kot doslej.

Zakaj vnaprej določiti poprečja?

Breda Kovač, Koper: Ne morem razumeti, zakaj je komisija vnaprej določila povprečja za osebno ocenitev delavca (20 točk). Če se poprečje določi vnaprej, čemu potem ocenitv po Os. Imamo samo dobre delavce.

Ali AODM spodbuja delavce k večji storilnosti?

Vinko Vajt, Maribor: Pri delitvi osebnih dohodkov moramo biti bolj korajžni. Pri sosednjih podjetjih imajo nekvalificirani delavci večji dohodek kot pri nas, pa tudi naši terenski dodatki so manjši. Vprašanje pa je, če bomo to dosegli z AODM. Prav gotovo pa bi AODM v sezoni zelo slabo vplivala na proizvodnjo. Na splošno, ali AODM vzpodbuja kolektiv k večji storilnosti? Mislim, da bomo morali pri nas tudi spremeniti tehniko obračunavanja na deloviščih, akordni sistem propada zaradi stalnega premikanja delavcev.

Držimo vse v tajnosti

Viljem Zrim, Jesenice: Na Jesenicah smo vprašanja in delo okrog AODM držali več ali manj v tajnosti. Pri osebnem ocenjevanju (Os) smo naleteli na velike težave, čeprav smo skušali delavce objektivno oceniti. Mnogo naših delavcev ima odbitne točke zaradi pomanjkanja izobrazbe. Na Jesenicah smo ocenjevali dvakrat. Največ pridobijo VK delavci, KV malo, PK in NK pa skoraj nič. Stremeti moramo za tem, da se zviša OD, vendar z AODM ne vidim rešitve. Glede terenskega dodatka ki naj bi se ga uknilo za vse neporočene, smatram, da je taka odločitev preuranjena. Delavci bi bili preveč prizadeti. Mislim, da za nas ni tako pomembno, če ima delavec končano šolo. Važno je, da zna dobro in kvalitetno delati.

Sistem AODM ne dviga dohodka

Alojz Remec, centrala: Popolnoma nam mora biti jasno, da sistem AODM nikakor ne dviga OD. Pa tudi zakon ponudbe in popraševanja ima pri ljudeh drugačno vlogo, kot pri blagu. Ljudje imajo že določene ustavne pravice. Na splošno pa obstoja vprašanje, kakšna načela je sprejel DS za postavitve sistema AODM?

V Celju bi 182 delavcev prejelo po AODM manj

Albin Brežnik, Celje: Tudi pri nas je komisija pridno delala. Ocenjeno je bilo 310 delavcev, od tega bi 182 delavcev dobilo manj točk kot doslej. Terenski dodatek mora ostati, ker tudi druga podjetja izplačujejo TD, in s tem pridobijo dobre delavce.

Izračunajmo podatke, šele potem razpravljajmo!

Rajko Zupančič, centrala: Metoda AODM je fakšna, da moramo najprej oceniti delavce, izračunati podatke in šele nato lahko govorimo

o primerjavah in razponih. Ugibanje, preden so izdelane dokončne analize, je preuranjeno. Govori in piše se, da ne bo pri AODM nihče nič izgubil. To je neodgovorno.

Tudi način ocenjevanja delavcev po tej metodi ne daje prave stimulacije, ker se prištevajo, oziroma odštevajo točke za pridnost itd. Nekvalificiranemu, ki ima sorazmerno malo točk za delovno mesto, pomeni 20 točk po tej ocenitvi veliko, kvalificiranemu pa manj, čeprav si oba enako prizadevata.

Osebna ocena ni v redu

Predsednik sindikalne podružnice Skofja Loka: Ko so napravili rang-liste, so dobili povsem drugačen rezultat, kot so ga pričakovali. Osebna ocena ni v redu. Strinjajo pa se, da mora obstajati razlika med šolanimi in nešolanimi delavci.

Nisem za eksperimentiranje

Franc Vovk, predsednik DS: Pripominjam da nismo obvezni sprejeti nobenega sistema glede delitve dohodka, če to ne ustreza celotnemu kolektivu. AODM lahko zaneti veliko novih problemov. Industrija ima boljše pogoje, pa jim v večini primerov analitične ocene ležijo po predalih. Mislim, da je delitev osebnih

Še enkrat AODM - pridobitev za kvalificirane

Sindikalni odbor podjetja je na zadnjem sestanku razpravjal o AODM. Razprava je bila kritična, saj so se obravnavale zlasti nekatere slabosti AODM — tako vsaj po mnenju diskutantov. Komisija podjetja se je nato sestala in sklenila upoštevati nekatere pripombe članov SOP. S tem sestankom želi komisija seznaniti celoten kolektiv glede nekaterih nejasnosti oziroma spornih posameznosti AODM.

Ko obravnavamo delovna mesta z najnižimi ocenami, se soočimo z vprašanjem najmanjšega zasluzka, ki je potreben za preživljanje, in to ne glede na še tako pravilnost ocen po AODM. Gre za nekvalificirane delavce, snažilke in druga podobna delovna mesta (DM). Sklenili smo, da to vprašanje rešimo s povečano konstanto (zdaj je predstavljala 50 točk). To pomeni, da vsako dobi DM enako število dodatnih točk. Ocene za DM z dna lestvice porastejo na ta način relativno največ.

Precej je bilo pripomb na račun ocene za delovno sposobnost, to je na zahtevo Os. Nekateri so podvomili v objektivnost predstojnikov, ki ocenjujejo. Treba je reči, da predstojnik praviloma samo predlaga oceno, veljavno pa ocenjuje pristojni samoupravni organ ter končno tehnično usklajuje ocene še komisija enote za AODM. Nekatere enote so ocenjevale zdaj bolj poskusno, zato pa tudi bolj za zaprtimi vrati. Zlasti tam bo treba ocene preveriti pred ocenjevanimi člani; saj če je ocena pravilna, lahko samo pridobi na vrednosti, če vzdrži javno obravnavo.

Komisijam in ocenjevalcem bo to delo olajšano, ker smo osvojili misli nekaterih članov SOP, da so kriteriji ocenjevalne tabele premili. Zlasti gre za zadnji dve karakteristiki, to je za odnose in značaj ter disciplino. Povprečje pri teh dveh karakteristikah se približuje stopnji 4. Tako smo dobili novo povprečje 25 točk, ki naj predstavlja gornjo mejo povprečja — vsaj za velikost kolektiva, kakršna je naša poslovna enota. Razumljivo je, da se za manjše grupe ali za zavestno izbrane skupi-

Opozorilo bralcem

Tokrat objavljamo dva prispevka z mnenji o analitični oceni delovnih mest. Prvi je poročilo s seje sindikalnega odbora podjetja, na katerem so povedali svoja mnenja o tej problematiki, drugi pa odgovor komisije ne misli, ki so bile izrečene na seji sindikalnega odbora podjetja.

Uredniški odbor je na posebni seji sklenil, da bo objavil vsak dopis, ki bo prispeval k razbistritvi doslej tako spornih zadev, in to ne glede na to, kakšnega stališča je uredniški odbor, ali se s prispevkom strinja ali ne. Menimo namreč, da je treba omogočiti članom kolektiva, da povedo odkrito svoje mnenje, razloge za in proti, saj lahko pridemo samo po tej poti do nečesa, kar bo v največji meri ustrezalo vsem članom kolektiva.

Zato uredniški odbor poziva vse člane našega kolektiva, naj se oglašijo in pišejo o teh zadevah ter s tem prispevajo svoj delež k naši skupni stvari — k čimboljši delitvi osebnih dohodkov.

dohodkov po enotah najbolj pravilna. Glede terenskega dodatka pa smatram da je to stimulacija za delo na terenu. Če ga likvidiramo v Sloveniji, ali s predpisom, je v redu, če pa je to pogojeno z analitično oceno, pa mora propasti. Sem za vse pametne predloge nisem za eksperimente. Mislim, da je treba AODM bolj temeljito preštudirati in šele potem odločiti. Organizacija »Gradisa« nas je stala 25 milijonov S dinarjev, danes pa niti Skofja Loka ne more zavzeti tega koncepta

Danes je naša najvažnejša akcija borba za tržišče in borba za finančni uspeh. Začnimo gospodariti tam, kjer se sredstva ustvarjajo.

Se o vsem mnogočem so navzoči razpravljali na sindikalni seji. Vsekakor pa drži samo eno, da je treba celoten kolektiv sproti obveščati o vseh problemih delitve osebnega dohodka, o AODM in sploh o gospodarjenju v podjetju. Kajti kolektiv lahko odloča le, če je s problemi seznanjen.

L. C.

ne povprečje ne more, oziroma niti ne sme držati. Morda je dobro vedeti, da sodeluje vrednost zahteve Os, torej subjektivnih ocen, vsega s 6% v poprečni oceni po AODM.

Sistem AODM omogoča višjo oceno sposobnejšemu kljub pomanjkljivi izobrazbi

Tudi tokrat se je razpravljalo o pomanjkljivi šolski izobrazbi nekaterih naših dobrih delavcev; predvsem še v primerjavah z nekaterimi drugimi delavci, ki izobrazbo sicer imajo, so pa slabši delavci od prvih.

Naj objasnilo ta pojav računsko in praktično.

Zidar brez ustreznih šol zgubi po ocenjevalni zahtevi za znanje (Os) največ 20% od zahteve A, to je v našem primeru 33 točk. Za delovno sposobnost (Os) pa lahko dobi ta zidar — če je res zelo sposoben — največ 60 točk. Tedaj mu ostane iz teh dveh zahtev 27 pozitivnih točk.

Kot rečeno, pa imamo za primerjavo zidarja, ki ima ustrezno šolo in dolgo prakso, pa ga štejemo po delovni sposobnosti med slabe delavce. Tak zidar dobi po zahtevi Os 33 dodatnih točk, po zahtevi Os pa more zgubiti največ 20 točk. Tedaj mu še ostane 13 pozitivnih točk, kar pa je manj kot pri prvem zidarju brez ustreznih šol.

Metoda (sistem) naše AODM torej omogoča višjo oceno sposobnejšemu delavcu kljub pomanjkljivi izobrazbi. Seveda smo vzeli skrajni primer; toda ker je bil kritično obravnavan sistem AODM, smo izbrali ekstrem in ne drugih izjem, ki tudi nastopajo. Vemo pa, da ni sistema, ki bi pravilno deloval za vse izjeme. Zanimivo je, da je bilo na sestanku SOP skoraj več govora o izjemah, kot o normalnih primerih.

Praktično je gornji pojav obrazložila predstavica iz Kopra, ki je dejala, da vendar moramo razlikovati med kvalificiranimi delavcem s po-

klicno šolo in med delavcem, ki je pridobil kvalifikacijo z izpitom. Delavec s šolo ima najprej praviloma večje znanje od drugega. Bolj važno pa je dejstvo, da se vajencu učna doba ne šteje (niti v dobo za pridobitev pokojnine, niti v našem sistemu AODM), medtem ko se učna doba (tečaj) kvalificiranemu delavcu z izpitom šteje v obeh primerih. Končno pa je bil kvalificiran delavec s šolo v učni dobi na slabšem, saj je dobival samo vajeniško nagrado, vtem ko je dobival drugi delavec reden zaslužek.

Odstopanja ne smejo biti prevelika

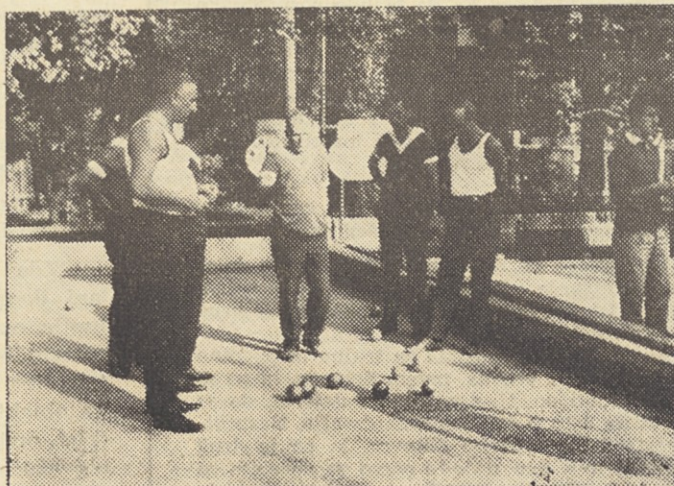
Eden od petih osnovnih pogojev AODM pravi, da odstopanja od sedanega stanja ne smejo biti prevelika. Ko smo imeli zbrane ocene iz vseh enot, smo pregledali največja odstopanja tako nazvorg kot nazvzdol. Ponovno smo preverili ocene (zahteve) za taka delovna mesta. Popravkov je bilo malo. Tako lahko trdimo, da so ocene zdaj zelo blizu realnih in pravih vrednosti — seve v smislu zastavljene metode.

Zaradi prej omenjenega pogoja AODM, smo morali povišati tudi vrednost ocene po zahtevi Os — vodenje in obseg del, in sicer za 1/5. Na sestanku SOP je bil govor tudi o upravičenosti tega povišanja. Trdi se namreč, da posamezna vodstvena delovna mesta pridobijo preveč po tej zahtevi.

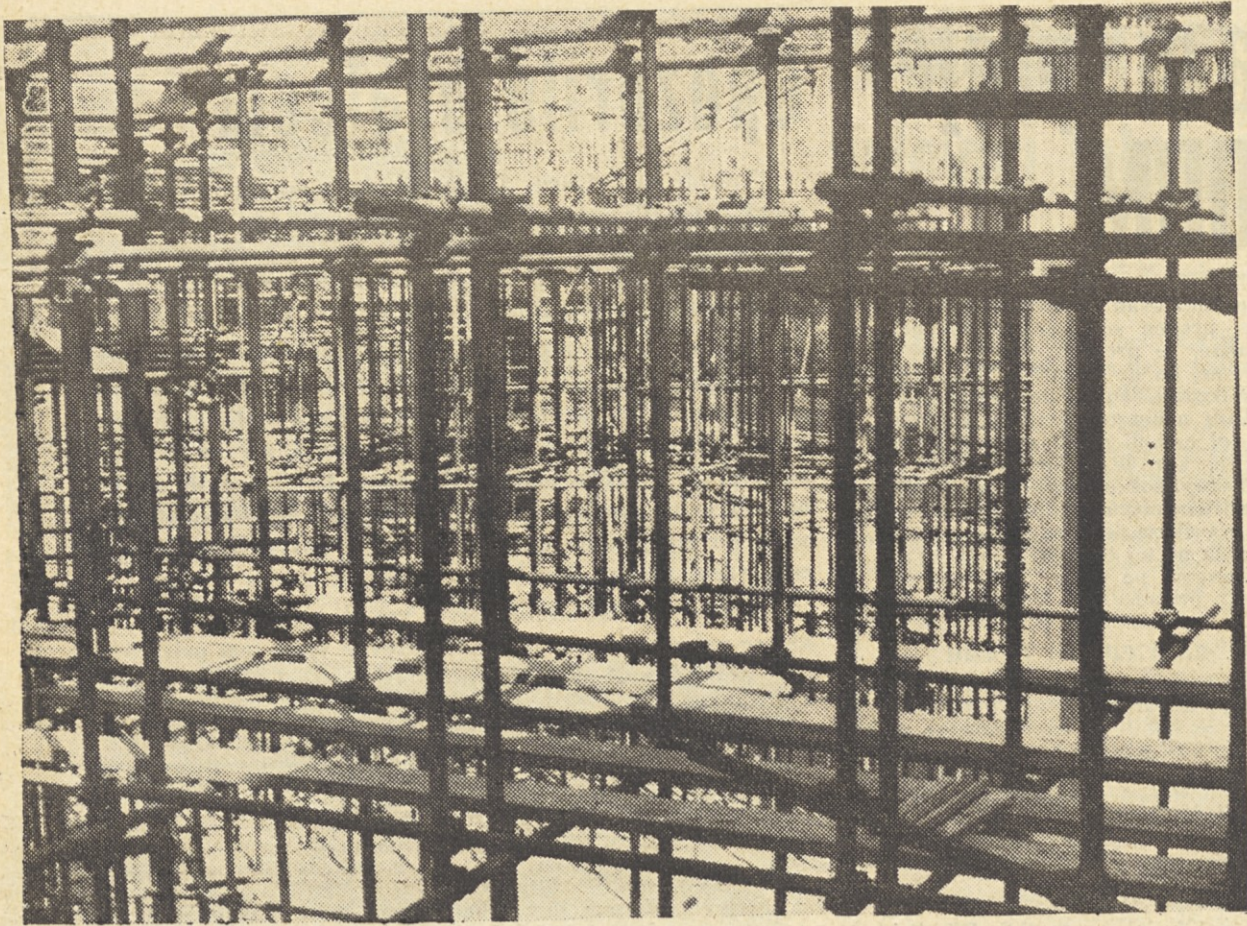
Pravilnost take trditve bomo lažje ocenili, če bomo spoznali, kako imajo rešen problem vodstvenega kadra v drugih sistemih AODM. Iz literature in iz primerov drugih se ve, da noben sistem AODM ne rešuje zadovoljivo delovna mesta vodstvenega kadra.

V koprskem »Tomosu« so ocenili po AODM vsa DM, razen vodstvenih. Dogovorili so se za osnovo direktorja, ostale pa so zvrstili za njim vse do DM, ki so bila izračunana analitično.

Nadaljevanje na 8. str.

Slike od leve proti desni: Na igrišču za odbojko so se pomerile štiri ekipe. Prvo mesto je dosegla ekipa iz Maribora — Približaj, udari, tolči... Na balinarskem igrišču v domu Maks Perca je bilo polno navijačev — Namizni tenis je zelo priljubljen šport med mladinci. Letos je prvo mesto zasedel ing. Drago Dolenc, pri ženskah pa Ljuba Tome

Posnetek iz gradbišča na gospodarskem razstavišču v Ljubljani, kjer poslovna enota gradi nove razstaviščne objekte

Moda 1968 - že v novi hali

Gradbeno vodstvo Ljubljana mora do 15. decembra sezidati na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani nov objekt — halo C

Prve dni junija so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani zahrumeli gradbeni stroji: delavci gradbenega vodstva Ljubljana so začeli kopati temelje za nov razstaviščni objekt — halo C — ki mora biti po pogodbi dograjena in opremljena do 15. decembra. Komaj mesec dni pozneje — sredi januarja — bo namreč v tem novem objektu: sejem »Moda 1968«, seveda hkrati s halama A in B. Halo C bo potemtakem za ljubljansko gospodarsko razstavišče pomembna pridobitev, saj se bo razstaviščni prostor, ki ga je na nekaterih sejnih v halah A in B ter v »jurčku« že precej primanjkovalo, močno povečal.

Novi objekt je arhitektonsko nedvomno zanimiv, saj ima na štirih močnih in širokih stebrih, ki stoje sredi dvorane, štiri nenavadne kupole, nekakšne »marele«. Ikar je ta nova hala arhitektonsko zanimiva, pa je precej trd oreh za gradbenca. Nič čudnega, da morajo graditelji tega objekta, ki je dolg 90 in širok 22 metrov, pokazati vse svoje znanje, izkušnje in delovne sposobnosti.

Graditelji hale C so povedali, da so z gradnjo nekoliko v zamudi, vendar ne toliko, da bi bila za to upravičena kakršnakoli panika. Delo se je zavleklo zaradi oddajanja obrtniških del, vrh tega pa je nemalo težav s komplicirano in zahtevno konstrukcijo objekta. Tudi temelji so bili precej zahtevni, saj so morali gradbišče v glavnem nasipati. Pred nedavnim so se jim zaradi izredno vročega in sušnega vremena tudi tako močno razsušili opaži na stebrih, da so jih morali, potem ko so že bili sestavljeni, podreti in znova sestaviti.

viti. Nekaj preglavic je bilo tudi s samim gradbiščem, ki leži tik ob bivšem Baragovem semenišču. Tu je bil nedavno mednarodni železničarski kongres in seveda je »sprehajanje« udeležencev kongresa tudi po svoje nekoliko motilo graditelje nove hale na Gospodarskem razstavišču.

Ko smo sredi avgusta obiskali graditelje nove hale, so imeli že sestavljeno armaturo in odre za vse štiri stebre, na katerih bodo slinele »marele«. Vrh tega sta bila okrog prvih dveh stebrov že tudi sestavljena odra oziroma pripravljen opaž. Toda ker vemo, da čas zelo hiti in da

lahko že oktobra močno deževje prav neprijetno preseneti gradbenca in jim prekriža račune, smo vprašali graditelje, kako jih kaj skrbi pogodbeni rok — 15. december.

»Rok pravzaprav ni fiksiran na 15. december, marveč je v pogodbi določeno, da moramo objekt usposobiti v 165 delovnih dnevih. Če računamo, da smo začeli graditi halo 1. junija, bi potemtakem res morali sredi decembra predati objekt investitorju,« smo dobili odgovor.

Graditelji so še dodali, da bodo slej ko prej uvedli dve izmeni, tako da bo šla gradnja hitreje od rok. Ta pripomba se nam je zdela vsekakor umestna, kajti že pogled na cel »gozd« stolk, ki so sestavljene okrog stebra, dokazuje, da je delo na tej stavbi zares zapleteno in zahtevno. Povedali so nam, da cevi (stojke) okrog dveh stebrov tehtajo dobrih 80 ton. Če dodamo še vse druge ovire, ki jih prav gotovo ne bo tako malo (načrti, obrtniška dela, komplicirana zasteklitve s specialnim uvoženim steklom in podobno), potem bo uvedba dveh izmen res nujen ukrep, ki bo še bolj pospešil gradnjo hale C.

V petletni periodi za prehod na 42-urni delovni teden se delo nad 42 do 48 ur tedensko ne šteje za delo v podaljšanem delovnem času (nadurno delo).

Po izrecnem določilu 10. člena (2. odstavka) temeljnega zakona o uvajanju 42-urnega delovnega tedna se do 7. aprila 1970 kot delo, daljše od polnega delovnega časa v smislu ustreznih določil temeljnega zakona o delovnih razmerjih šteje samo delo nad 48 ur tedensko.

Ceprav preide gospodarska organizacija v smislu prej navedenega zakona o uvajanju 42-urnega delovnega tedna na krajši delovni teden, se do 1970. leta ne more šteti delo od 42 do 48 ur na teden kot delo v podaljšanem delovnem času, temveč samo delo nad 48 ur tedensko. To pomeni, da se takšno delo šteje za delo v polnem delovnem času.

Z določilom 10. člena temeljnega zakona o uvedbi 42-urnega delovnega tedna je zakonodajalec očitno zasledoval to, da bi bile gospodarske organizacije destimulirane glede dela preko polnega delovnega časa in da bi se v praksi preprečilo formalno in nezadostno pripravljeno uvajanje krajšega delovnega tedna. S tem se prisiljuje delovne organizacije, da izpolnijo pogoje za prehod na krajši delovni teden z ekonomskimi, organizacijskimi, tehnološkimi in drugimi ukrepi ter splošno z boljšim izkoriščenjem možnosti za proizvodnjo in na ta način zagotovi materialna vsebina in polni smisel skrajšanega delovnega časa.

Ce se med delom za določen čas spremenijo pogoji, pod katerimi je dovoljeno takšno delo, ostane delavec na delu za nedoločen čas.

V primeru, kadar je sprejet delavec na delo za določen čas po določilih 26. člena TZDR zaradi nadomeščanja odsotnega delavca, ki je bolan, preneha takemu delavcu delo pri delovni organizaciji z dnem, ko se vrne odsotni član delovne skupnosti na delo.

Ce bi bil delavec na bolniškem dopustu spoznan za trajno in popolno nesposoben za delo po sklepu pristojnega organa, potem delavcu, ki ga je nadomeščal, ne preneha delo avtomatično, tj. z nastopom dejstva, da se nadomeščeni delavec ne bo vrnil na delo v delovno organizacijo. Nasprotno postane delovno mesto prosto z upokojitvijo delavca, ki ga je drug delavec nadomeščal za čas bolezni in s tem odboje pogoj za sprejem za določen čas. Po določilih 26. člena 5. odstavka TZDR ostane delavec, ki je začasno zamenjal upokojenega delavca, na delu za nedoločen čas.

(Pojasnilo Zveznega sekretariata za delo št. 1139/1 z dne 19. 4. 1967.)

Stanovanja, bazen, stolpnici, skladišče

Kratek obisk na gradbiščih kolektiva Ljubljana-okolica

Kolektiv PE Ljubljana-okolica, ki mu vsi pravijo kratko in enostavno »Gradiš«-Zalog, ima te dni polne roke dela. V Novih Jaršah, kjer raste novo stanovanjsko naselje, pa v Vevčah, v papirnici in bližnji okolici. Sicer pa nekoliko več o vsem lepo po vrsti.

V Novih Jaršah gradijo stanovanja v stopniščih 9, 10 in 11. V tem delu celega kompleksa stanovanj bodo zgrajena predvsem majhna stanovanja — garsonjere, enosobna ter eno- in polsobna stanovanja. Skupno bo do novega leta na voljo 87 stanovanjskih enot. Računajo, da bodo stanovanja lahko že konec decembra »zrela« za vselitev ali pa vsaj za tehnični prevzem. Precej stanovanj je že prodanih, nekatera pa še čakajo na kupce. Groba zidarska in tesarska dela so v juniju in juliju opravili v dveh izmenah.

Konec julija so v Novih Jaršah dokončali tudi samski dom podjetja »Avtoobnova«, ki ima v 4 nadstropjih 120 ležišč. Dom, ki je v bistvu klasična stavba, ima v lepih sobah po 3 postelje. Konec avgusta bo novi samski dom tudi tehnično pregledan, tako da se bodo kmalu zatem lahko vanj vselili samski delavci »Avtoobnove«. Dom je bil sezidan kar hitro, v 8 mesecih, saj so temelje zanj začeli kopati lani pozimi, do letošnjega julija pa je bil povsem zgrajen in opremljen.

V Novih Jaršah, kjer je trenutno zaposlenih 107 delavcev, se pripravljajo še na en pomemben podvig: že letos bodo začeli kopati temelje za dve novi stolpnici, v katerih bo približno 100 do 120 stanovanj. Idejni načrti so pripravljeni, zdaj pa naš projektivni biro — konkretno projektant ing. arh. Boris Vede s sodelavci — pospešeno pripravlja glavne načrte. Računajo, da bi že letos izkopal temelje za obe stolpnici in jih tudi zabetonirali, hkrati z vrhno ploščo. Tako bi lahko takoj spomladi začeli z zidanjem, kar daje možnosti, da bi bila stanovanja vsaj v eni stolpnici konec prihodnjega leta ali takoj po novem letu 1968 vseljiva.

Omeniti je še treba, da bodo v Novih Jaršah še letos začeli zidati prvo od treh trafo-postaj, ki bodo stale v tem novem ljubljanskem naselju.

In kaj je novega v Vevčah? Tu so že pred več tedni dokončali novo proizvodno halo za fini premazni papir, v kateri so tuji strokovnjaki že začeli montirati prve stroje. Novi proizvodni obrat, ki je sestavljen iz dolge hale (118,72 x 24,80 m) in 24 m visoke »kuhinje« v 5 etažah je torej že davno imel na strehi »smrečico«. Vendar so tu še vedno naši delavci, kajti zdaj je treba pripravljati temelje za nove strojne naprave. Dokler ne bodo vsi stroji na svojem mestu, toliko časa bo v novem obratu vevške papirnice še dovolj gradbeniškega dela. V novi objekt so naši delavci vgradili okrog 300 ton betonskega železa in 2500 kubičnih metrov betona. Streha je sestavljena iz montažnih prednapetih betonskih nosilcev, ki so jih večji del izdelali v obratu gradbenih polizdelkov, medtem ko so stebre betonirali »na samem mestu«. Omeniti je še treba, da so temelji za »kuhinjo« in delno tudi za dolgo halo povzročali našim ljudem dokajšnje preglavice. Zaradi talne vode in splah šibke nosilnosti tal so morali celo »kuhinjo« sezidati na pilotih po sistemu Francki. Nekateri piloti so segli celo do globine 12 m, večina pa v globino 7 do 8 m.

V Vevčah so tudi že končane pisarne za delovodje, ki so jih zgradili letos ob starem proizvodnem objektu papirnice.

Za jesen so se našim »Založanom« odprla nova dela na vevškem bazenu. Ta novi bazen, ki bo dolg 50 in širok 22 m, bo nedvomno pomembna pridobitev za Ljubljano, saj imamo v slovenski metropoli le dva bazena olimpijskih dimenzij, ki sta v poletnih mesecih natrpana kot konzervni škatli. Izkor za novi bazen, ki leži tik ob starem, se že končan, zabetonirana so tudi že tla in zunanje stene, zdaj pa bo treba betonirati še notranje stene. Če bo šlo vse po sreči, bodo betonska dela v septembru končana, potem pa bo treba napeljati še instalacije in urediti okolico.

Razen bazena bo treba jeseni zgraditi še betonske tribune in slačilnice na novem nogometnem igrišču, ki leži na drugem bregu Ljubljaničice, torej nasproti vevškega bazena. Vrh tega je podpisana tudi pogodba za gradnjo ceste skozi novo stanovanjsko naselje v Vevčah, ki bo povezovala upravno poslovno vevške papirnice z Zaloško cesto, seveda tako, da bo cesta tekla skozi novo naselje, v katerem stoji že precej stanovanjskih blokov in vrstnih hišic.

Vsekakor je v Vevčah in Novih Jaršah za letos še precej dela. Ne smemo pozabiti, da inozemski monterji delajo v novem obratu ves dan, to pa tudi terja od mnogih naših delavcev popoldansko delo. Tudi na bazenu bo treba nohiteti in ni izključeno, da bodo morali pri betoniranju notranje stene delati podnevi in ponoči.

Zdaj pa iz Vevč še skok na Šmartinsko cesto, kjer so ob lani dograjenem skladišču podjetja »Prehrana« začeli letos junija naši delavci graditi nov objekt — hladilnico z vsemi potrebnimi napravami za ohlajevanje novega skladišča. Izkop temeljev se je začel konec junija, zdaj pa že betonirajo temelje. Ta objekt, ki bo dolg 80 in širok 50 metrov, bo imel tri etaže (klet, pritličje in prvo etažo). Trenutno je na tem pomembnem objektu zaposlenih 40 delavcev, vendar bo treba nedvomno na jesen posadko okrepiti, kajti dela bo tu še več kot dovolj.

Rokovnjači

Nekje na deželi so igrali »Rokovnjače«. Rokovnjačev bi moralo biti doajet, igralcev pa je bilo samo pet. No, pa so si znali pomagati tako, da je teh pet mož šlo štirikrat čez oder. Zadnji pa je na nesrečo šepal. Ko je četrtič krepil čez oder, mu je nekdo zaklical iz dvorane: »Le pogum, Jaka, saj greš zadnjič!«

Ribniška

Bilo je tam nekje okoli Ribnice v majhni gostilni. Pa je nekdo prišel: tujec ter zahteval pol ocvrtega piščanca. Ker le ni bilo nič in se je gost naveličal čakati, je zaklical: »Kako dolgo bom pa še čakal?« »Samo tako dolgo, da še kdo naroči drugo polovico,« se je odrezal gostilničar. »Mar mislite, da bomo samo polovico piščanca zaklali?«

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Kaj počne naša mladina v prostem času

Razmere v samskem domu v Bavdkovi ulici, kjer bivajo naši vajenci, so se v zadnjem času precej izboljšale

Mladina, ki je popolnoma prepuščena sama sebi, kaj lahko zaide na stranpoti, saj so navadno slabi zgledi bolj vabljivi od dobrih. Nič čudnega, da se v vajeniških domovih, ki so brez vzgojiteljev in drugih odraslih oseb, ki znajo mladini pomagati, svetovati in ji poiskati pravo pot v težavah, dogajajo večših čudne stvari, ki prav gotovo ne vplivajo koristno in vzgojno na mladega človeka.

Tudi naš samski dom v Bavdkovi ulici v Ljubljani, kjer danes žive vajenci, ni bil izjema. Mladi fantje, ki so po končanem delu na gradbiščih ali v šoli prišli v dom, so bili skoraj brez nadzorstva, bolj ali manj prepuščeni sami sebi. Nihče se ni dosti zmenil za njihove uspehe in neuspehe pri delu, za težave in probleme, ki marsikdaj tarejo mladega človeka. V takšnem okolju se je seveda kaj lahko dogajalo marsikaj: ta ali oni »ponočniak« je s ponarejenimi ključi pozno ponoči odpiral večna vrata, ki so sicer, kot veleva hišni red, ob 22. uri že zaklenjena. Kdo ve, kje je hodil mladi vajenec? Morda res ni naredil nič slabega, morda je šel samo k večerni predstavi v kino? Toda — kaj če se je šel k mestu, prišel v gostilno, v slabo družico, ki ga je navajala k pijančevanju in podobnemu? Morda je na takih nočnih obhodih prišel v stik z nepridipravi, delomrzneži, kriminalci in podobnimi ljudmi, ki imajo sploh močan vpliv na mladega človeka? Potem se je tudi dogajalo, da so v domu z igralni karte, celo za denar. Nekateri so imeli v skritih kotičkih celo žganje in podobno. Govorijo celo o nedovoljenih nočnih ženskih

obiskih oziroma o poskušanih obiskih in še marsikaj. Morda vse, kar smo včasih slišali o razmerah v domu, tudi ni čista resnica. Vsekakor pa drži, da so bile razmere v vajeniškem domu še pozimi prej slabe kot dobre. Če izvzamemo kartanje, ponočevanje in podobne prekrške, ki nikakor niso vplivali vzgojno na mladino, je slabo že samo to, da se nihče ni načrtno brigal za mladino v njenem prostem času, da je nihče ni navajal k načrtnemu delu, k higieni, učenju, da slabši vajenci niso bili deležni načrtnih pomoči pri teoretičnem in praktičnem delu in podobno.

Letos spomladi je center za izobraževanje postavil vzgojitelja v vajeniški dom. To odgovorno nalogo je prevzel tovariš Franc Magišta. Njegova naloga je bila, da kot vzgojitelj mladino organizira, ustvari red in tovariško disciplino ter pogoje za pravilno in načrtno zaposlitev oziroma življenje mladine v prostem času. Sicer pa naj o tem kar spregovori tovariš Magišta.

»Sprva, ko sem prišel med vajence,« je pripovedoval tovariš Magišta, »ni šlo vse gladko kot po maslu. Razumljivo: vajenci so se navadili živeti nekako po svoje, po domače in ležerno, brez pravega reda in discipline, kakor je pač komu prišlo na misel in kakor se je temu ali onemu zljubilo. Sprva sem čutil med mladino odpor in vedel sem, da ne bom imel lahkega dela. No, potem smo se nekajkrat odkrito pogovorili. Rekel sem fantom: 'Veste, jaz sem star oficir, partizanski borec. Poveljeval sem že polku in lahko verjamete, da bom tudi vas ukrotil. Če ne bo šlo zlepa, pa zgrda. Ampak mislim, da se bomo razumeli, saj nisem tu zato, da bi vas gnjavil, ampak zato, da vam pomagam.'«

In kakšni so uspehi po nekajmesečnem delu z vajeniško mladino?

Po nekaj sestankih z mladino je tov. Magišta napravil pravečati urnik za ves teden, tako da tudi v prostem času popoldne ne morejo »zabušavati« in postopati brez pravega cilja tja v en dan. Vsak dan, razen ob sobotah, ko je mladina popolnoma prosta, imajo kaj na sporedu: enkrat tedensko ponavljajo matematiko (ob ponedeljkih), ki je za večino vajencev najtrši oreh, enkrat (ob četrčkih) so na sporedu politično-ideološka predavanja, ob torkih predelujejo skupaj interno zakonodajo podjetja. Sreda in petek sta namenjena športu in telesni vzgoji. Vajenci se po mili volji ukvarjajo s šahom, roketom, nogometom, košarko in drugimi športi. Za nogomet imajo igrišče na »Slovanu«, košarko in odbojko lahko igrajo v »Partizanu« — Zelena jama. Zvečer je kar živahno ob domu, kjer je urejeno tako imenovano rusko kegljišče. V domu imajo tudi mizo za namizni tenis, ki ima ob sredah in petkih popoldne precej obiskovalcev.

»Seveda razmere še niso idealne,« je pripovedoval tov. Magišta, »vendar so se že precej popravile. Zvečer lahko vajenci skupaj gledajo televizijo ali poslušajo radio. Pre-

cej si obetam od komisij, ki smo jih izbrali. Imamo več komisij, in sicer za higieno, za gospodarstvo, za šport, za ideološko-politično delo, za socialna vprašanja in podobno. Zlasti komisiji za higieno in gospodarstvo lahko precej koristita. Prva opozarja vajence na potrebo po higieni načinu življenja in opozarja posameznike na razne prekrške. Gospodarska komisija pa skrbi za to, da ne bi v domu brez potrebe razmetavali z vodo, z električno energijo, uničevali naprave in podobno.

V domu je zdaj približno 90 vajencev, ki so se že bolj ali manj privadili novemu redu in disciplini, ki je nujno potrebna v vsakem večjem ali manjšem kolektivu. Še zlasti pa v takšnem okolju, kakršno je vajeniški dom. Po izjavah tov. Magišta so celo nekateri, sicer redki »uporni duhovi« spoznali, da nikjer ne gre brez reda in da je za vsakega mladinec bolje, če se že v mladosti navadi na red, disciplino, lepo vedenje in podobno. Marsikateri vajenec danes rad čita, precej jih hoče v prostem času v knjižnico, mnogi tudi redno berejo časopise. Vsi se redno javijo, kadar morajo zapustiti dom za dalj časa, bodisi da grejo na dopust, k zdravniku, na predvojaško vzgojo itd. Precejšnji uspehi so doseženi tudi pri učenju, nekaj boljših vajencev uspešno pomaga tistim, ki jim teorija ne gre zlahka v glavo. Tudi naslovi se velika večina drži pravil in hišnega reda: zvečer ob 22. uri so vrata zaklenjena, prostori so nasploh bolj čisti in pospravljeni kot nekoč. Zadnje čase tudi ni bilo ničesar slišati o tatvinah, pijančevanju ali drugih prestopkih, ki so bili včasih bolj ali manj pogostni.

»Samo nekaj me še moti in mi povzroča probleme — je ob koncu pogovora pribil. — Večina mladincev mučijo materialna vprašanja. Marsikdo živi v težkem materialnem položaju, marsikdo ima zelo revne starše, ki mu ne morejo prav nič pomagati in prispevati, saj so srečni. Ja je šel en lačen želodec od doma. Večina mladih fantov pa je rada lepo oblečena, vsak se rad lepo »zrihta«. To je sicer hvale vredno, da je mlad človek rad lepo oblečen. Seveda pa se moramo takoj vprašati: do kje naj gre meja? In odkod naj dobi mladi človek sredstva, da zadosti vsem svojim željam? Nekateri vajenci že kažejo željo, da bi popoldne v prostem času »fušali«, samo da bi več zaslužili. Vsi se zelo zanimajo za denar, ki ga dobe namesto obrazca K-15. To so resni problemi. Po eni strani je prav, da čuti mlad fant v sebi željo po lepi obleki, perilu, lepih čevljih in podobnem. Ampak povsod so neke meje. Mladina ima močne težnje, da se materialno hitro osamosvoji in postavi na čim bolj trdne noge. Mislim pa, da je hkrati ob tem treba v mladem človeku buditi čut skromnosti, zmernosti in varčnosti, saj mladina še ne more v nekaj mesecih imeti vseh tistih materialnih dobrin, ki si jih večina delovnih ljudi lahko pridobi šele po dolgih letih s pridnostjo in trdnim delom ter varnostjo in skromnostjo.«

Pomembna delovna zmaga PE na Ravnah

Pred slabim letom dni je PE Ravne v izredno ostri konkurenci z gradbenimi podjetji »Konstruktor« iz Maribora, »Tehnika« iz Ljubljane in GP Dravograd dobila v gradnjo ta pomembni industrijski objekt. Dobro ime, konkurenčna sposobnost in zaupanje železarne v naš kolektiv so pripomogli, da je PE uspela obdržati pozicije v koroškem kotu. Treba je bilo začeti delati hitro in ekonomično, kajti želja investitorja je bila, da bodo temelji gotovi do 1. 8. 1967.

Operativni plan je bil hitro sestavljen in z delom so pričeli 19. 8. 1966. Težka mehanizacija je začela z izkopom jame za temelje in izkopano in odpeljano je bilo okoli 9000 kub. metrov raznega materiala. Slabo vreme in močna talna voda sta izredno ovirala delo, zato je bilo treba velikih naporov, da je delo uspešno napredovalo. Kljub tej oviri je bil že lani dokončan izkop in zabetonirana podložna ploščad. Z drenažo pod podložnim betonom in črpnima jaskoma je bila odstranjena nevarnost talne vode. S tem smo celo uspeli znižati nivo talne vode od 3 na 7 metrov.

Intenzivno delo je omrtvila dokaj huda in neugodna zima, vendar pa ves čas dela niso prekinili. Čez zimo so v delavnici izdelali opaže in krivili železobetonsko armaturo. Za objekt so bile potrebne velike količine materiala. Potrebno je bilo ca. 13.000 m³ opažev, 4500 m³ betona in 500 ton železobetonske armature.

Ze zgodaj spomladi so začeli betonirati brez prekinitve noč in dan, tudi po 10 dni skupaj. To je bilo potrebno zato, ker je večina betonov vodotesnih. Na prekinitvah pa je bilo treba vgraditi plastične trakove, da ne bi pronicala na teh mestih voda.

Ne dež in ne sneg nista niti za trenutek ustavila izredno požrtvovalnega kolektiva. Delovodja Milan Majžir, ki je vodil skupino za mešanje betona, se je zelo trudil, da je bilo zmeraj ob pravem času zadosti kvalitetnega betona. Ker je bilo v glavnem največ vodotesnega betona, so k betonu dodajali plastifikatorje in zgostilce. Zaradi velikega pomanjkanja cementa na tržišču je naša nabavna služba imela dosti skrbi.

Z velikim trudom ji je to v glavnem uspelo, da delo skoraj ni trpejo. Kljub dobremu delu in strokovnemu vodstvu so bili v velikih škripcih zaradi pomanjkanja železokrivcev, saj je za krivljenje in vgraditev 500 ton železobetonske arma-

ture bilo potrebno dosti pridnih rok. Vodstvo poslovne enote je uspešno rešilo tudi ta problem. Podjetje RAD iz Beograda nam je priskočilo na pomoč s skupino železokrivcev, ki so opravili tudi velik del železokrivskih del na tem objektu. Kljub temu pa se je pokazalo, da zaradi izredno kompliciranih in zahtevnih del železokrivci svojega dela ne bodo zmogli in da bo zaradi tega ogrožen rok predaje objekta. Prav zato smo bili zelo zadovoljni, da nam je gradbeno vodstvo Ljubljana za krajši čas posodilo skupino železokrivcev. Skupina pod vodstvom brigadirja tov. Omerzela se je zelo izkazala, saj je pridno in hitro opravila nevhvaležna in težka dela, ki so še ostala. Ljubljanskim železokrivcem in gradbenemu vodstvu Ljubljana iskrena hvala za pomoč.

Dne 20. julija 1967 je glavni delovodja tov. Feliks Kvar zapisal v gradbeni dnevnik, da so dela na temeljih težke proge in hale valjarne zaključena. Deset dni pred rokom so bili temelji predani investitorju, kar nam in železarni veliko pomeni. Poslovna enota Ravne na Koroškem je slavila novo delovno zmago in si je pridobila nov renome. Železarna Ravne pa bo s pospešenim tempom gradnje in montaže hale preprečila zapadlost garancijskega roka valjarske opreme, ki jo je dobavila ČSSR. Zapadlost garancijskega roka bi pomenila za železarno stotomilijonske stroške.

Januarja 1968 je predvideno, da bodo pričeli montirati strojno opremo. Do takrat pa mora biti nared hala valjarne in prekrita z okoli 4000 m² krovniimi ploščami. Če bo tudi montaža jeklene konstrukcije končana do roka, bomo se pred zimo pokrili halo težke valjarne s prizidkom in investitor bo lahko popolnoma zadovoljen z našim delom.

Kot smo pričakovali, sta delovodja Feliks Kvar in šef gradnje ing. Janez Hercog v celoti izpolnila zupanje vodstva PE in sta s svojim vodenjem pokazala, da sta zrela za največje podvige. Kot vedno, kadar je treba pošteno prijeti, je tudi kolektiv na težki valjarni pokazal vse svoje kvalitete in polno delovno zavest, ki je zopet prinesla ugled poslovni enoti, kakor tudi podjetju.

In kaj pravi šef kapitalne izgradnje ing. Geršak: Pričakovali smo, da bo kolektiv Gradisa na Ravnah v celoti izpolnil postavljeno mu nalogo in da bo pravočasno izgotovil temelje težke valjarne. Zadovoljni smo, da je kolektiv tu kljub velikim težavam, ki

Temelji za težko progo »Bloomington«, ki spadajo k podaljšku nove valjarne ravenske železarne, so bili zgrajeni deset dni pred rokom

so jih imeli pri gradnji, tudi uspelo, in to še 10 dni pred rokom. Da so temelji pravočasno gotovi, je za nas zelo pomembno, da bomo lahko nadaljevali montažo jeklene konstrukcije za halo valjarne. Upam, da bo hala do zime prekrita in da bomo lahko že letos začeli z montažo strojne opreme, ki sedaj nima pravega skladišča. S kvaliteto opravljenih del smo zelo zadovoljni in nimamo nobenih pripomb.

L. Lihteneger

Obvestilo

Ker se kažejo možnosti, da bi prevzeli več dela v tujini, zlasti v Avstriji in Zahodni Nemčiji, od koder smo dobili že več ponudb, bomo sprejeli več novih delavcev. Sporočamo bralcem Gradisovega vestnika, da smo v dnevnem časopisju objavili več razglasov.

Pričakujemo, da se bodo prijavi za delo v tujini tudi naši delavci. Prijave sprejema kadrovska služba centrale podjetja.

Zahvala

Zahvaljujem se vsem članom kolektiva kovinskih obratov in strojno prometnega parka Ljubljana, ki so mi materialno pomagali ob hudi nesreči, ko mi je pogorelo celotno premoženje.

Istočasno se zahvaljujem delavskemu svetu kovinskih obratov in sindikalni podružnici za veliko pomoč in razumevanje.

Marija Anžič

Diplomirali so

Na fakulteti za gradbeništvo — Jože Eržen, Jože Rotar, Marija Koščak.

Srednja tehnična šola (GTS) — Vlado Grobler (dobro), Janez Košnik (zadostno), Cvetka Drobnič (zadostno), Avgustin Karner (dobro).

Srednja ekonomska šola — Marija Založnik (odlično), Martina Čebašek (dobro).

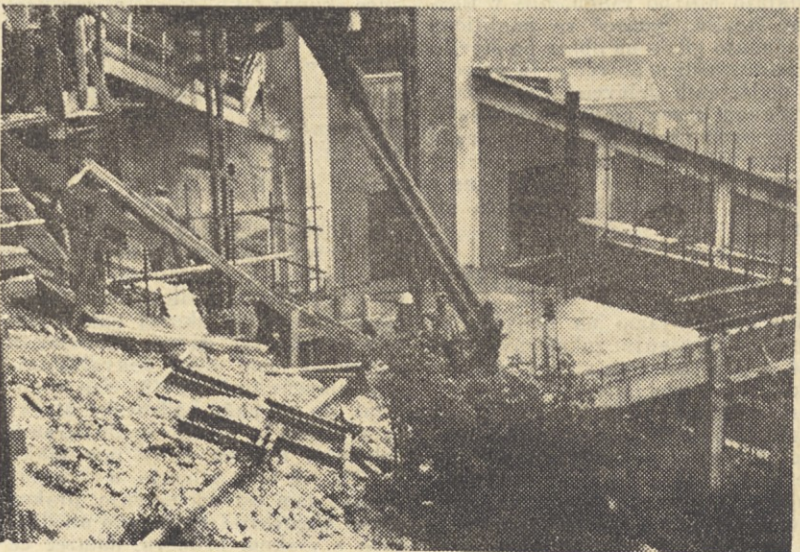
Gradbena delovodska šola — Franc Tisaj (dobro), Janez Vidic (prav dobro), Drago Janušič (dobro), Herman Buček (dobro).

Administrativna šola — Slavka Gradišar (odlično).

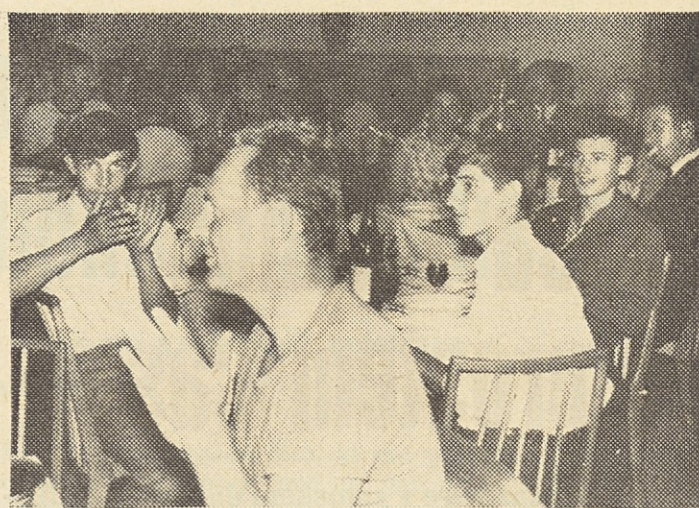
Vsem diplomantom iskreno čestitamo!

Delovodja Milan Majžir in strokovnjak Janez Čerman sta v letošnjem letu zmešala za potrebe kapitalne izgradnje železarne Ravne na Koroškem nad 4000 m³ kvalitetnega vodotesnega betona

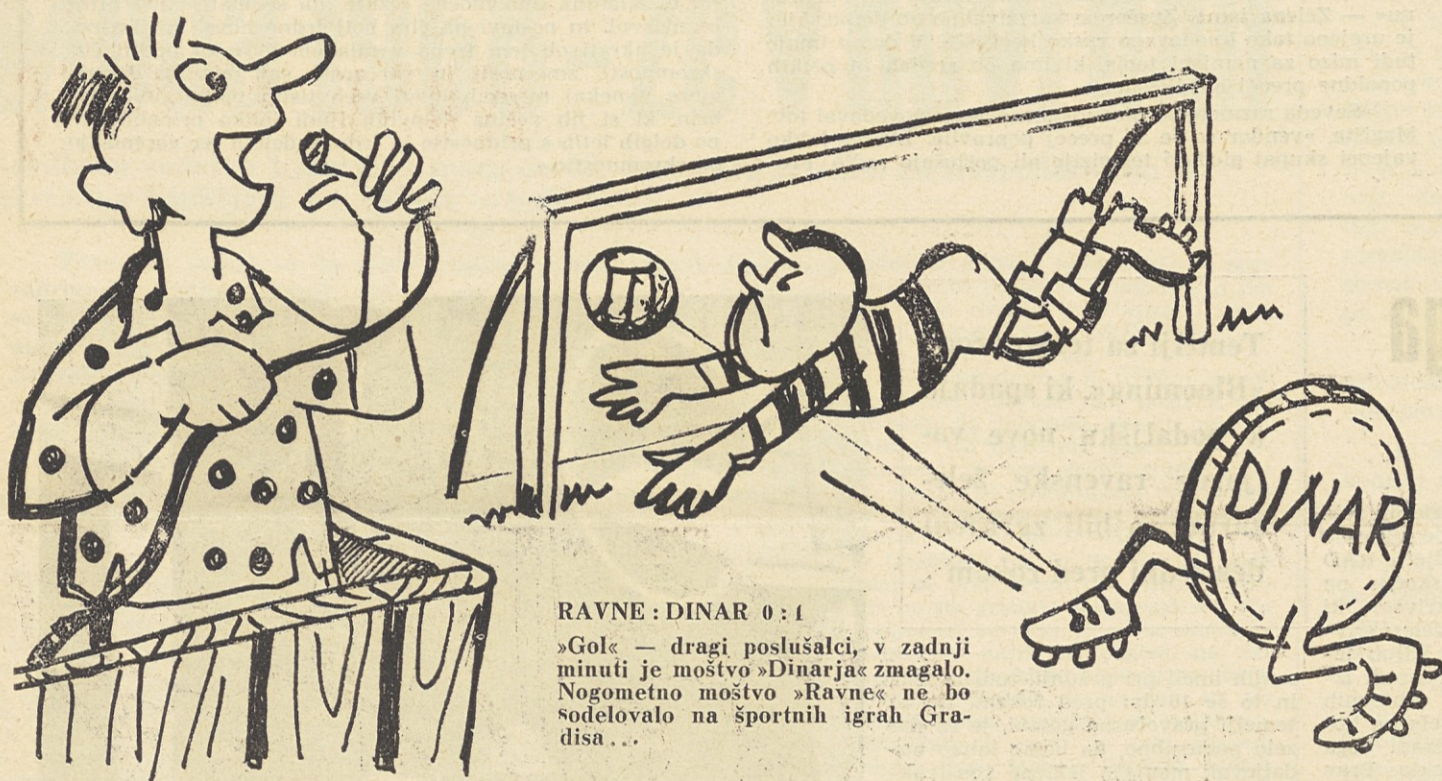
Betonski skelet za razširitev flotacije rudnika Mežice bo kmalu gotov

Slike od leve proti desni: Pred pričetkom nogometne tekme med Mariborom in Koprom. Vsi tekmovalci so se borili izredno živahno in niso prav nič zaostajali za prvotigaši — Pa ste prepričani, da je to limonada? — Po napornem delu (tekmovanju) so se športniki zbrali v veliki dvorani doma Maksa Perca, kjer jih je čakalo dobro kosilo

Slike od leve proti desni: Za zmago — Pa še nas slikajte, čeprav nismo prvi, smo pa zato bolj borbeni — Največ obiska je bilo na nogometnem igrišču

RAVNE: DINAR 0:1
»Gol« — dragi poslušalci, v zadnji minuti je moštvo »Dinarja« zmagalo. Nogometno moštvo »Ravne« ne bo sodelovalo na športnih igrah Gradisa...

— Živijo demokracija!
— Strinjam se, toda samo s tako, kakršna je v našem podjetju!

Še enkrat AODM

Nadaljevanje s 5. str.
V gradbenem podjetju »Vranica« iz Sarajeva dodajajo vodstvenim delavcem točke, ki pomenijo v skupni oceni precej več kot v našem sistemu. Tako ima npr. tehnični direktor 500 dodatnih točk, kar predstavlja 34 % osnove (pri nas 220 dod. točk = 22 % osnove), finančni direktor 400 točk = 31 % (pri nas direktor GFS 184 točk = 21 %), upravnik gradbišča I. kategorije 350 točk = 27 % (pri nas šef PE povprečno 203 točk = 22 %) in tako naprej vse do brigadirja, ki ima pri »Vranici« 50 dodatnih točk ali 10 % osnove in pri nas povprečno 15 točk ali 3 % osnove. Pri nas nima glavni direktor po tem kriteriju več kot nekaj čez 30 %.

Za razliko od obeh navedenih primerov, se v našem sistemu točke ne dodajajo niti po rangi, niti v fiksnem številu, namreč se analitično izračunajo glede na obseg po številu in zahtevnosti neposredno in posredno podrejenih delavcev. Če se tako izračunan obseg med letom menja, se ponovno ocenjuje le v primerih, ko gre za večja nihanja, ker so vmesne točke tabele za O₂ podane v razponih, ki pokrivajo manjša nihanja.

Še enkrat: Zakaj AODM?

Ko odgovarjamo na bistveno in osnovno vprašanje: zakaj ravno AO DM, potem moremo strnjiti odgovor takole: prevrednotiti želimo vrednost delovnih mest v prid ročnih kvalificiranih in operativnih proizvodnih delovnih mest. Ta delovna mesta že nekaj časa stalno izgubljuje, čeprav so vse bolj iskana. Prav iz te ugotovitve moremo iskati enega od vzrokov za tako gibanje — v fluktuaciji.

»Gradisov vestnik« je že objavil gibanje posameznih skupin delovnih mest za pretekli dve leti. Zdaj imamo podatke tudi za prvo polletje lani in letos. Navajamo stanje za najbolj značilna DM in skupine DM.

zidarji — KV	413	392	95
tesarji — KV	375	363	97
ključavničarji — KV	73	68	93
mizarji — KV	55	47	86
KV delavci skupaj	1424	1347	95
NK delavci	873	957	110
ročni delavci skupaj	3179	3142	99
umski delavci skupaj	660	656	99

Združimo še najbolj značilne poklice skupaj tako, da seštejemo npr. VK, KV in PK zidarje.

zidarji — VK, KV, PK	590	538	91
tesarji — VK, KV, PK	509	491	96
ključavničarji VK, KV, PK	106	113	107
mizarji — VK, KV, PK	72	61	85

Iz obeh primerjav vidimo, da se kvalificirani delavci še nadalje osipajo hitreje kot ostali (to traja že tri leta). Hkrati tudi vidimo, da je umskih delavcev skoraj enako število (indeks 99), da pa relativno in absolutno raste delež nekvalificiranih delavcev (indeks 110). Vse to pomeni, da se naša kadrovska struktura slabša v škodo kvalificiranih delavcev. Kakšen vpliv ima lahko AODM na tako gibanje, o tem naj si vsak sam ostvari mnenje, praksa pa bo odgovorila vsem tako ali drugače v vsakem primeru, namreč če bomo uvedli AODM ali ne.

Za uvedbo AODM je potrebno najmanj 10 % več sredstev

Ostaja še vprašanje dviga OD nasploh. Trdimo, da bodo kvalificirani delavci pridobili zaradi AODM. Nekateri pravijo, da sama AODM ne more nobenemu zagotoviti višjih osebnih dohodkov. To je samo načelno res, ker je pač za višje OD potrebna večja vsota denarja, ki jo kolektiv nameni za osebne dohodke. Toda res je tudi to, da AODM sploh ne more zaživet, če ni najmanj 10 % ali nekaj več sredstev, ki bi se dodatno namenila za OD. V kolikor homo ta večja sredstva, ki trenutno zaradi ugodne polletne bilance obstajajo, delili v obliki gibljivih delov na stare osnove, potem smo s tem za daljši čas pokopali tudi AODM.

Za terenski dodatek novi variantni predlogi

Veliko je govorenja o terenskem dodatku (TD), ki ga hočejo ukiniti. To je samo delno res. Ukinili bi se TD, ki ga danes dobi vsak, ne glede na dejansko stanje — tudi za delo »v copatah«. Prvotno smo predlagali, da samci ne bi bili upravičeni na TD. Medtem smo napravili več analiz in pripravili tudi variante predlog. Podrobnosti bodo v njem izčrpano obdelane, tako da se bo moč razumno odločiti. Dotlej pa je govorenje o ukinitvi TD kaj slaba in neobjektivna usluga za samo AODM. Res je le to, da so terenski pogoji že zajeti v AODM, niso pa zajeti dodatni stroški zaradi prehrane, stanovanja in voženj, ki jih zajema naš predlog.

Očitek, da smo neelastični, ima dvorezno vsebino. Vsaka »elastičnost« lahko poruši sistem zlasti v tako velikem, prostorno razdrobljenem in po DM pestrem kolektivu, kot je

naš. Če pa se bomo skupaj dogovorili za posamezne izjeme, potem to ni stvar večje ali manjše elastičnosti komisije, ampak želja večine — čim bolj prilagoditi AODM sedanjemu stanju.

Spodbudno nagrajevanje daje boljši gospodarski uspeh

Na koncu naj še ponovimo misel mariborskega predstavnika, ki je povedal, da velja imeti pri določanju osebnih dohodkov nekaj več korajže, saj bomo z zavestno višjimi OD imeli tudi večji uspeh. Gre za znano misel (ta je bila v praksi že velikokrat potrjena), da obstoja poleg zveze: boljši gospodarski uspeh daje boljše osebne dohodke, tudi zveza: spodbudno nagrajevanje daje boljši gospodarski uspeh. Pri tem pa AODM še ne predstavlja boljšega nagrajevanja, ampak daje samo možnost, to je osnovo za izgraditev solidnega sistema nagrajevanja v našem podjetju.

Komisija podjetja za AODM:
Stane Uhan
Mila Capuder
Ciril Marolt

DROBNE ZANIMIVOSIT

Po uvedbi gospodarske reforme se je v tujini nanovo zaposlilo 140 tisoč Jugoslovanov. — Po podatkih »Pres servisa« se je po uvedbi gospodarske reforme v tujini nanovo zaposlilo 140.000 jugoslovanskih delavcev. V tujini zaposleni delavci so doma iz naslednjih republik:

Bosna in Hercegovina 19,6 %, Črna gora 0,6 %, Makedonija 2,4 %, Srbija 12,1 %, Hrvatska 22,2 %, Slovenija 23,1 %. Največje število delavcev je iz Hrvatske in Slovenije.

Samo v lanskem letu se je zaposlilo v tujini 13.509 strokovnjakov s srednjo, višjo in visoko šolo, oziroma kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev.

Vedno več Jugoslovanov v tujini. — V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je prekorajčilo mejo 530.000 avtomobilov jugoslovanske registracije s 1800 milijonov potnikov. To je zelo velik porast, če primerjamo, da je v istem obdobju lani prešlo mejo 87.000 avtomobilov s 420.000 potniki.

In obratno: — v našo državo pa je v istem obdobju prišlo 2,34 milijona avtomobilov s 6,8 milijona potnikov.

Naftovod — Bakar—Bosanski Brod — Prva faza izgradnje naftovoda Bosanski Brod—Vukovac je v polnem teku in bo po predvidenem planu gotov do marca 1968.

Za izgradnjo naftovoda Bakar—Bosanski Brod v dolžini 560 kilometrov (licitacije še ni bilo) je poslalo ponudbe več podjetij, med njimi celo iz Meksike, ZDA in iz CSSR. Naftovod Bakar—Bosanski Brod bo najdaljši naftovod v Evropi s kapaciteto 17 milijonov ton nafte letno.

Individualna gradnja v velikem razmahu — Individualna gradnja stanovanj je v ponovnem razmahu. V lanskem letu je bilo v 72 mestih zgrajenih 40 % privatnih stanovanj. Statistike kažejo, da se procent stalno povečuje.

Program kopske luke se nadaljuje — Po podatkih »Pres servisa« bodo v Kopru gradili veliko rafinerijo za predelavo nafte, kapacitete od 1,8 milijona ton letno. Istočasno se predvideva gradnja termoelektrarne kapacitete 200 megavatov, katero bo poganjala nafta.

Razpravlja se tudi o uvozu zemeljskega plina iz severne Afrike. Nek alžirski projekt že predvideva gradnjo naprav za regazifikacijo v Kopru.